

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра фольклористики**

ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

Кваліфікаційна робота

освітнього ступеня «магістр»

студентки II курсу магістратури

освітньої програми

Культурна антропология з фаховим вивченням
іноземної мови

спеціальності – 034

Катерина Миколаївна ПЛЕВАКО

Науковий керівник:

Докторка філологічних наук, професорка кафедри
фольклористики Любов Миколаївна КОПАНИЦЯ

«Допущено до захисту»

Протокол засідання

кафедри фольклористики

№ ___ від « ___ » _____ 2024 року

завідувачка кафедри _____ (підпис)

д.філол.н., доц. Олеся НАУМОВСЬКА

КИЇВ

2024

АНОТАЦІЯ

Петриківський розпис, який є визначним явищем українського декоративно-орнаментального мистецтва, яке внесено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО, є актуальним об'єктом наукового дослідження. Вивчення його ролі в сучасному культурному та соціальному контексті, методів збереження та адаптації традиційних технік мають важливе значення для розвитку культурної спадщини України. Об'єктом дослідження є петриківський розпис, предметом — методи його сучасного застосування та інтеграції в різноманітні культурні практики. Мета дослідження полягає в аналізі особливостей репрезентації петриківського розпису в сучасних виставкових проєктах та культурних заходах.

Дослідження базується на застосуванні комплексного підходу, включаючи історичний, аналітичний, естетичний, та компаративний методи, що дозволяє глибоко розглянути як традиційні, так і інноваційні аспекти використання петриківського розпису. Основний акцент зроблено на адаптації цих традиційних методів до сучасних умов через цифрове мистецтво та дизайн, що сприяє збереженню і популяризації цієї унікальної форми мистецтва на міжнародному рівні.

У рамках магістерського дослідження було зібрано оригінальну базу публікацій користувачів мережі Instagram, що містять елементи петриківського розпису (<https://airtable.com/appdy3IY4atbET7C3/shrma0KbneBnjVyRF>). До бази увійшло 2015 публікацій, розмічених за 14 ознаками. На підставі аналізу бази були зроблені обширні кількісні та якісні дослідження, представлені в третій частині роботи.

Висновки дослідження підкреслюють важливість інтеграції традиційних мистецьких практик з сучасними технологіями для розширення можливостей їх використання та збереження. Петриківський розпис виявляється не тільки модусом вираження культурного світу українства, але й способом, механізмом сучасного артистичного інноваційного діалогу. Структура дослідження включає три розділи,

кожен з яких детально розглядає теоретичні, методологічні та практичні аспекти обраної теми.

Ключові слова: Культурологія, нематеріальна культурна спадщина, петриківський розпис, інноваційна методологія, соціокультурний простір, збереження традиції.

ABSTRACT

The study of Petrykivka painting, a prominent representative of Ukrainian decorative folk art and listed as part of the UNESCO Intangible Cultural Heritage, is a relevant subject of academic research. Exploring its role in contemporary cultural and social contexts and the methods for preserving and adapting traditional techniques is crucial for the development of Ukraine's cultural heritage. The object of this study is Petrykivka painting, with the subject being the methods of its modern application and integration into various cultural practices. The aim is to analyze how Petrykivka painting is represented in contemporary exhibition projects and cultural events.

This research employs a comprehensive approach, including historical, analytical, aesthetic, and comparative methods, allowing for a thorough examination of both traditional and innovative aspects of Petrykivka painting's usage. A significant focus is on adapting these traditional methods to modern conditions through digital art and design, facilitating the preservation and international popularization of this unique art form.

In the context of master's research, an original database of Instagram user publications containing elements of Petrykivka painting was collected (<https://airtable.com/appdy3lY4atbET7C3/shrma0KbneBnjVyRF>). The database includes 2,015 publications, annotated with 14 features. Extensive quantitative and qualitative studies based on the analysis of the database were conducted, which are presented in the third part of the work.

The conclusions highlight the importance of integrating traditional artistic practices with modern technologies to expand their usage and preservation possibilities. Petrykivka painting emerges not only as a means of cultural expression but also as a platform for contemporary artistic innovation. The structure of the study includes three main sections,

each thoroughly addressing the theoretical, methodological, and practical aspects of the topic.

Keywords: Cultural studies, intangible cultural heritage, Petrykivka painting, innovative methodology, socio-cultural space, preservation of tradition.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПISУ	8
1.1 Історіографія петриківського розпису у наукових студіях українських дослідників.....	8
1.2 Огляд джерельних матеріалів.....	18
Висновки до Розділу 1.	21
РОЗДІЛ 2. ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПIS У ВИСТАВКОВО-ЕКСПОЗИЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ ТА СУЧАСНІЙ ПРОЕКТНО-ХУДОЖНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗЛАМІ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ.	23
2.1. Мистецькі проекти петриківського живопису: оновлення й збагачення традиційних мотивів	23
2.2 Адаптація етнокультурних ресурсів у сучасному соціокультурному просторі	35
Висновки до Розділу 2.	41
РОЗДІЛ 3. КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПISУ В INSTAGRAM	44
3.1. Візуально-орієнтований підхід Instagram у вивченні і популяризації петриківського мистецтва	44
Висновки до Розділу 3.	Error! Bookmark not defined.
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	62
ДОДАТКИ	70

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Петриківський розпис, або «петриківка» – українське декоративно-орнаментальне мистецтво, що зародилося на Дніпропетровщині в селі Петриківка, звідки й пішла його назва.

Петриківський розпис – це перший український елемент культурного спадку, який внесений до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Спочатку цей вид малярства був традицією українців оздоблення помешкань, музичних інструментів та речей побуту. Наразі відома техніка малювання перетворилася на бренд – у січні 2013 року було створено логотип «Петриківка». Художники й досі продовжують створювати неповторні візерунки, за допомогою традиційного пензлика – «котячки», без якого неможливий цей вид мистецтва. Роботи майстрів Петриківки експонуються у багатьох музеях світу, сучасні майстри і експонують свої роботи на різноманітних виставках, і продають їх як брендований сувенір, що презентує Україну і українське світові. Елементи традиційного живопису присутні в дизайні найрізноманітніших речей у сучасних проєктах.

Саме тому дослідження репрезентацій та модифікації стилістики петриківського розпису у виставках та проєктах є досить актуальним питанням.

Об'єкт дослідження – петриківський розпис як різновид декоративно-орнаментального народного малярства.

Предмет дослідження – методи збереження та відновлення традиції петриківського розпису, сучасного застосування та інтеграції в різноманітні культурні практики.

Мета дослідження – дослідити особливості репрезентації Петриківки у сучасному виставково-експозиційному просторі.

Поставлена мета потребує вирішення таких **завдань**:

- Розглянути історіографію дослідження Петриківського розпису та проаналізувати концептуальні підходи вітчизняних дослідників до вивчення проблеми

- Розглянути передумови репрезентації петриківського розпису
- Охарактеризувати виставки та проєкти петриківського розпису ХХ-ХХІ століть
- Прослідкувати інтеграцію петриківського розпису в сучасних художніх практиках
- Охарактеризувати сучасний соціокультурний-простір
- Провести контент аналіз зразків петриківського розпису

Теоретико-методологічною основою дослідження є теоретичні праці українських учених: Н. Глухенької, Є. Берченко, О. Стойкевич, Д. Яворницького та ін.

Методи дослідження. Предмет, мета та завдання роботи передбачають застосування таких методів дослідження: описовий та аналітичний – вивчення етнографічних, історичних, архівних матеріалів для встановлення джерельної бази дослідження петриківського розпису; естетичний – для розкриття мистецтвознавчого рівня аналізованих виставок і проєктів; компаративний, контент аналіз, описова статистика, візуалізація даних.

Структура роботи: кваліфікаційна робота ОС «магістр» складається зі вступу, трьох розділів, кожен із яких містить підрозділи, параграфи та висновки, загальних висновків, списку використаних джерел (68 позицій) та додатків. Загальна кількість сторінок – 76, з них – 61 основної частини.

У першому розділі йдеться про теоретико-методологічні аспекти дослідження Петриківського розпису, включаючи історіографію в наукових студіях українських дослідників і огляд джерельних матеріалів.

Другий розділ присвячено аналізу трансформації та адаптації Петриківського розпису в соціокультурному просторі, від історичних виставок до сучасного застосування.

У третьому розділі здійснено контент-аналіз Петриківського розпису в Instagram, досліджено його вплив та роль у формуванні культурних наративів через соціальні медіа .

У висновках підсумовано основні результати дослідження

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ

1.1 Історіографія петриківського розпису у наукових студіях українських дослідників.

Стінописи є одним із різновидів народних декоративних розписів України. Важливість настінних розписів в українській національній культурі та ідентичності виражається через їх історичне значення та роль у відображенні соціального статусу та культурної приналежності. Одним із перших на цей феномен української народної декоративно-прикладної культури звернув увагу історико-краєзнавець та етнограф, котрий за фахом був українським мистецтвознавцем та фольклористом К. Шероцький. Він досліджував характер, природу розписів в оселях заможних верств і козацьких старшин, які побудовані ще у XVI–XVIII століттях, підкреслюючи, що саме національно-визвольний рух в Україні сприяв піднесенню національних мистецьких явищ на цьому історичному етапі українського соціокультурного розвитку. Учений зауважив, що несприятливі умови спричинили бажання народу дбати про свій побут, тому «живописні розписи хат і інші настінні оздоби для внутрішнього і зовнішнього декору житла складають на Україні невіддільну частину цілого мистецтва». [55, с. 1] Ця теза дослідника підкреслює роль настінних розписів не лише як декоративного елемента, але й як важливої складової культурної спадщини та вираження національної унікальності.

З початку XX століття дослідники української народної творчості все більше і глибше почали звертати увагу на побутування та поширення в Україні такого феномену, як стінопис в Україні і його вивчення, адже і в тогочасному народному побуті традиція декорування побуту в форматі розпису була актуальною. У цей період стінопис не лише залишався актуальним елементом декорування побуту, але й став об'єктом наукового вивчення, що підкреслювало його значення, різноманітність як для культурного побуту українців, так і для популяризації цього народного мистецького явища. Дослідники народного мистецтва розпису ставлять

перед собою різні завдання. Наприклад, в працях кінця 1920-х років підкреслюється регіональна специфіка цього виду народної творчості. Важливість цієї теми підтверджують роботи таких дослідників, як К. Кржемінський [26], В. Гагенмейстер [7], Л. Левитська [29], М. Щепотьєва [56], О. Пчілка [39], Є. Берченко [2], Т. Мишківська [31] та ін.

Їхні публікації, що містять детальний огляд об'єктів та їх декору, а також репродуковані зразки змальовані під час експедицій, відіграють ключову роль у документуванні та аналізі регіональної специфіки стінопису. В етнографічних дослідженнях, що торкалися побуту українців, зокрема наявність стінописів у хатах, господарях, клунях, подекуди й особливості декору, підкреслюють значення цих розписів не лише як елементу декоративного мистецтва, але й як важливої частини культурного та соціального контексту.

Український історик та етнограф Д. Яворницький став першим, хто зацікавився петриківським розписом як унікальним явищем українського народного мистецтва. В 1911 та 1913 роках [57] Д. Яворницький ініціював дві наукові експедиції до Подніпров'я з метою дослідити народне мистецтво. Під час цих експедицій художниця Є. Евенбах копіювала настінні розписи, змальовуючи їх аквареллю на папір. Завдяки її роботам науковці можуть встановити час початку документування петриківського розпису. Ініціатива Д. Яворницького у фіксації та збереженні зразків петриківського розпису в настінному малюванні Катеринославського регіону стала початком систематичного підходу до дослідження цієї унікальної форми мистецтва. Проте, попри значний внесок у збір та архівацію матеріалів, Д. Яворницький не залишив після себе об'ємних наукових праць, що були б присвячені глибинному аналізу петриківського розпису.

Є. Берченко, українська мистецтвознавця, наукова співробітниця кафедри історії української культури у Харківському інституті народної освіти, першою дослідила петриківський розпис. Вона описала його композиційні прийоми та художньо-технічні особливості, а також зосередила увагу на імпровізаційності та імітаційності як ключових аспектах петриківського розпису. Крім цього в своїй роботі вона занотувала міркування щодо походження характеру народних розписів

з інших елементів традиційного народного декору, таких як килими, вишивки, ткані вироби, кераміка тощо. Є. Берченко опублікувала результати свого дослідження у зошиті «Настінне малювання українських хат та господарських будівель при них» [2]. Вона використала комплексний підхід при аналізі цієї форми мистецтва. Отже, роботу Є. Берченко варто сприймати не тільки як документацію унікального явища в українському мистецтві, але й як фундамент для подальших досліджень і розуміння культурної спадщини України.

У 1936 р. у Києві та Москві була проведена «Виставка українського народного мистецтва», яка стала важливою подією для демонстрації багатства та розмаїття українського мистецтва. Туди увійшли репліки зображень оригінальних композицій петриківського розпису на папері. Ця подія була першим кроком забезпечення визнання петриківського розпису за межами Української Республіки. З 1936 по 1940 рік продовжували з'являтися і публікуватися праці, пов'язані з нею. У вступній статті «Українська народна творчість» до путівника виставки, А. Хвиля писав: «розписують хати не лише на Дніпропетровщині, а й на Київщині, Харківщині, Вінниччині». [5, с. 13]. Він зауважив, що представлені роботи свідчать про широке географічне розповсюдження петриківського розпису, що є доказом його значення і популярності серед різних регіонів України.

Особливу роль у підготовці та проведенні виставки, а також у наступній роботі по збереженню та розвитку петриківського розпису, відіграв О. Статива — петриківський вчитель малювання, мистецтвознавець, та колекціонер. Завдяки його ініціативі та зусиллям, майстрині петриківського розпису, такі як Т. Пата, Н. Білокінь, Г. Павленко, О. Пилипеко, Г. Пилипенко, взяли участь у виставці, що дозволило привернути широку увагу до цього виду мистецтва. На основі успіху виставки та з метою подальшого розвитку та збереження петриківського розпису, за ініціативи О. Статива було відкрито Школу декоративного малювання у Петриківці. Це стало кроком до інституціоналізації навчання мистецтву петриківського розпису та забезпечення його передачі наступним поколінням.

Проблема відсутності наукового підходу та комплексного дослідження петриківського декоративного розпису була актуальною до середини ХХ

століття. Це стосувалось не тільки аналізу традиційних елементів та технік даного виду мистецтва, але й дослідження його ролі, місця та функцій у культурному та соціальному контекстах. Але у 1957 році було опубліковано першу наукову статтю «Петриківський декоративний розпис, його особливості, орнаментика, художня виразність» Н. Глухенької [11, с. 94-102]. Це стало початком систематичних публікацій про даний вид малярства. Вона водночас займалась дослідженням питання інтеграції петриківського розпису у різні види мистецтва. Зокрема, у статті «Виставка народного орнаменту Дніпропетровщини» [10, с. 172-174]. Н. Глухенька проаналізувала творчість Т. Пати, Г. Ісаєвої, Є. Остроух, Ф. Панка, Я. Ключи, О. Пікуш, В. Соколенка з огляду на традиції та особистий стиль.

У своїй статті «Петриківські майстри декоративного розпису» [13]. Н. Глухенька детально аналізує історію і характеристики петриківського розпису. Дослідниця відзначила домінування рослинних мотивів, витонченість і графічну виразність орнаментів, описала розвиток традиції у радянську епоху. Вона описала з'явлення «мальовок» та нові типи паперових розписів, включно з букетами та декоративними панно. Також дослідниця розглянула розписи з радянською символікою, які відображали тематику того часу. Н. Глухенька наголосила на ключовій ролі школи декоративного малювання, заснованої О. Ф. Стативою у 1936 році, у розвитку сучасних станкових форм мистецтва, збереженні традицій і підвищенні майстерності учнів, яких навчали професійні художники та народні майстри, включаючи Т. Пату та Т. Кучеренко. У статті Н. Глухенька розкриває як петриківський орнамент знайшов застосування у художньому виробництві, демонструючи, що майстри народного мистецтва використовували малюнок для вираження сутності предметів. Цей підхід еволюціонував та отримав широке розповсюдження у багатьох сферах художньої промисловості від декорування порцеляни та скляних виробів до оздоблення дерев'яних предметів лаком, виробництва текстилю, фрескових робіт, а також у графіці та поліграфії. Матеріали статті базуються на біографіях видатних петриківських майстрів, таких як Т. Пата, Т. Кучеренко, В. Клименко, П. Глущенко, М. Тимченко, Г. та В. Павленки, Ф. Панка та В. Соколенко.

В. Нагай зробив презентацію петриківського розпису як в історичному, так і в сучасному контекстах. Одна з його наробіток це комплект листівок «Український народний декоративний розпис» (1959) [51], куди він включив твори таких майстрів як В. Клименко-Жукової, В. і Г. Павленки, М. Тимченко, П. Глущенко та інших. Також він відзначився роботою в альбомі «Українське народне декоративне мистецтво: Різьба та розпис» (1962) [50], що показує традиції орнаментальної різьби, розпису та гончарства. До альбому «Українські народні декоративні розписи» (1968) [52], зібрав зразки творів 28 авторів з різних регіонів України. В праці продемонстровано різноманітність у стилістиці та техніці виконання робіт. Внесок В. Нагая також відображено у колективній праці «Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва», для якої він написав статтю «Декоративні розписи» до розділу, присвяченого другій половині ХХ століття [33].

Н. Глухенька у своїй статті «Сучасний петриківський стінопис» [14] зробила огляд на трансформацію петриківського орнаменту в архітектурі післявоєнного часу. Вона порвняла традиційні рослинні мотиви квітів місцевої флори, та їх креативно-переосмисленими формами. Н. Глухенька зазначила, що окрім стандартних елементів, з'явилися нові, такі як горох, соняшник та кукурудза, а також впроваджені символи радянської емблематики та геральдики. Дослідниця також підкреслила, що майстри не лише працювали над розписами в інтер'єрах, але й освоювали альфрейні техніки. Вона згадує проєкт Т. Пати в 1935 році, коли та створила орнаментальні панно для Київського художнього інституту, та інші значні роботи виконані у 1951 році М. Тимченком, П. Глущенко, сестрами Павленко та іншими майстрами. У селі Петриківка під керівництвом Ф. Панка художники продовжували розписувати громадські споруди, дотримуючись традицій. Глухенька зазначила, що петриківський орнамент активно інтегрувався у різні простори — від дитячих закладів до кінотеатрів та кафе, де він вписувався у загальний художній контекст. В своїй статті вона дослідила трансформацію петриківського орнаменту в архітектурі післявоєнного часу, виділивши нові рослинні елементи та мотиви, що з'явилися в орнаменті.

У 1960-1970-х роках Н. Глухенька стала однією з ключових фігур у популяризації петриківського розпису. У 1964 році після багаторічних досліджень вона захистила кандидатську дисертацію під назвою «Застосування українського орнаменту с. Петриківки у художній промисловості» [16]. Н. Глухенька описала перспективи розвитку петриківського розпису у масовому виробництві, підкреслюючи їхню художню вартість. За її ініціативи у 1965 році було видано альбом «Петриківські декоративні розписи» [12]. У вступній статті «Традиції петриківського розпису» Глухенька описала історію цього мистецтва, еволюцію стінописів та особливості майстрів. Окремо згадавши про роль петриківського орнаменту у книжковій графіці, його застосування у виробництві декоративних предметів з фарфору, дерева, тканин та його присутність у інтер'єрах та екстер'єрах громадських будівель. Глухенька зазначила, що демонстрація декоративних композицій на папері на республіканських і всесоюзних виставках, які виступали як самостійні твори мистецтва, а не як ескізи, визначила новий напрям у станковій декоративній графіці. Цей напрям продовжує традиції «мальовок» та настінного малювання. [12, с. 8] Вона вважала, що ініціативи Ф. Панки з відкриттям цеху підлакового розпису та філіалу Дніпропетровської дитячої художньої школи мали велике значення для збереження та розвитку цих традицій. Таке ґрунтовне дослідження Н. Глухенької не тільки підкреслило культурне значення петриківського розпису, але й зазначило перспективи його розвитку та художньої функції у виробках масового вжитку, вказуючи на можливості його інтеграції у сучасний дизайн та промислове виробництво. Таким чином, роботи Глухенької сприяли не тільки науковому визнанню петриківського розпису, але й його збереженню та адаптації до сучасних потреб та естетичних уподобань.

Про інтеграцію петриківських розписів у станкову декоративну графіку була видана стаття Т. Кара-Васильєвою «Станкове малювання» [23, с. 279-292], вона звернула увагу на те, що в основі розпису лежать прийоми вільного живописного малюнка, але при створенні композицій майстри використовували рослинні мотиви, часто доповнюючи зооморфними та антропоморфними елементами, які несли певне смислове навантаження зважаючи на традицію. При аналізі

особливостей розвитку петриківського розпису авторка виокремила етапи, що співпадали в часі з художніми та культурними процесами в державі, характеризуючи 1980-ті роки як «прикметні бурхливим розвитком промислів, які одночасно з масовою продукцією створювали високохудожні твори мистецтва з урахуванням національних традицій» [22, с. 162], а 1990-ті, як завершальні в існуванні художніх промислів, зокрема й у с. Петриківка [23, с. 285] що підкреслює зміни в культурному ландшафті та виклики, з якими зіштовхувалися митці. Ця стаття важлива тим, що вона не лише підкреслює історичний розвиток та значення петриківського розпису, але й висвітлює проблеми та можливості його інтеграції у сучасні художні процеси, відображаючи як збереження традицій, так і пошук нових форм виразності в рамках національної культурної спадщини.

У 1970-х роках Б. Бутник-Сіверський випустив кілька значущих альбомів, присвячених українській декоративній графіці та окремим майстрам. Серед них «Народні українські рисунки» [22], де він не тільки редактор, але й автор передмови. В альбомі в чотирьох розділах детально описано розвиток української декоративної станкової графіки, стимульованої «мальовками» 1930-х років і взаємодією народних майстрів з професійними художниками, розглянуто твори майстрів другої половини ХХ століття. Б. Бутник-Сіверський написав вступну статтю до альбому «Марфа Тимченко» [49] де охарактеризував етапи творчого шляху цієї художниці та висвітлив її унікальний стиль, а в ступній статті до альбому «Пелагея Глущенко» [17] відзначив варіативність ключовим елементом стилістики майстрині у її творчому доробку. Досліджуючи творість мисткинь, науковець виокремив техніки, які вони використовували, зокрема такі типи мазків, як «гребінчик», «горішок», та «зернятко», які стали частиною мистецтвознавчої лексики, хоча в Петриківці вони не були поширені. Ці терміни, як зазначає М. Селівачов, могли виникнути під час діалогів між мистецтвознавцями та носіями традиції для спрощення опису стилістики [41].

У 1975 році Н. Глухенько опублікувала брошуру «Петриківка» [15], в якій дослідила розвиток петриківського народного малярства. Вона прослідкувала еволюцію цього виду мистецтва від стінописів до станкової декоративної графіки,

акцентуючи на ролі квіткових орнаментів, які спершу створювались для особистих потреб майстринь, а потім стали популярними на замовлення і на базарах. Ці орнаменти, які починалися як прості «мальовки», з часом перетворилися на складні композиції і декоративні панно, що експонувалися на виставках. Цей процес став важливим чинником у виникненні і популяризації феномена «петриківського розпису» як важливої складової українського народного мистецтва.

Л. Тверська у своїх дослідженнях петриківського розпису акцентувала увагу на історичних коренях цього мистецтва, які сягають українського бароко та козацької епохи. У вступній статті «Придніпров'я...» до альбому «Петриківка» (2001) [35] вона зазначила, що петриківський орнамент не наслідує природу, а є втіленням народної творчої фантазії. Л. Тверська виокремила роботи Т. Пати, Н. Білокінь та Я. Пилипенко, які задали основні стилістичні напрямки для народного малярства і сполучили у своїх творах досвід стінописів, побутових розписів, створення «мальовок» та декоративних композицій, що пізніше трансформувалися в станкову декоративну графіку. Вона також описала, як петриківський розпис перейшов від прикладної «мальовки» до самостійного виду художнього мистецтва, що застосовується у прикладній та ілюстративній графіці, промислових виробках та сучасній архітектурі. Участь майстрів у виставках сприяла міжнародному визнанню петриківських розписів, їх найкращі зразки збагатили колекцію музею, створеного на базі фабрики «Дружба», що допомогло зберегти унікальні якості петриківського орнаменту та індивідуальність його творців.

У статті «Петриківське малювання: народознавча і мистецтвознавча термінологія», авторство якої належить Ю. Смолій, детально розглянуто термінологічні аспекти традиційного петриківського малювання. Дослідниця внесла вклад в уточнення, систематизацію та уніфікацію термінів, які, на її думку, були розмитими або відсутніми у професійній мові [44, с. 160-166], що стосується цього напрямку мистецтва. Паралельно, питання мистецтвознавчої термінології в галузі художнього розпису розглядали такі українські мовознавці як Н. Левун та Ю. Рисіч [30, с. 89–95]. В контексті загального розвитку народного мистецтва та народних промислів другої половини

XX століття М. Селівачов у п'ятитомному виданні «Історія української культури» [42, с. 1153–1231] висвітлив розвиток петриківського розпису в розділі «Народне декоративне мистецтво. Художні промисли».

У другій половині другій половині XX — на початку XXI століть петриківське малювання вступило в нову творчу фазу, засновану на інтеграції петриківського орнаменту у різні форми художньої діяльності. Оновлення стилю включало елементи і мотиви, які відповідали сучасним суспільним трендам. Ця тенденція була підтверджена тематичними виставками, де експонувалися роботи майстрів і професійних художників, хоча й не завжди зафіксованих в каталогах. Під час рідкісних персональних виставок художники зазвичай готували невеликі каталоги, які дозволяли глибше ознайомитися з їхньою творчістю та особливостями майстерності. Зокрема, у 2006 році відбулась персональна виставка «Тетяна Гарькава. Петриківський декоративний розпис» [9], до якої було підготовлено каталог. Згодом, колективну творчість петриківських майстрів представили в альбомах «Центр народного мистецтва «Петриківка»» (2011) [54] та «Петриківка» (2011) [35], де автори вступної статті «Під небом України» С. Бурлаков та передмови «Немеркнуче світло петриківського розпису» А. Пікуш і Л. Тверська детально описали особливості цього виду мистецтва. Л. Тверська також підготувала каталог, оснований на приватній колекції Н. Тігібко [36], який виявив інтерес колекціонерів до робіт майстрів, представників традицій українського народного мистецтва.

О. Кошеля у своїй роботі розглянула застосування петриківського розпису в оформленні фарфорових виробів на Київському керамічному та Коростенському фарфоровому заводах, де в радянський період працювала група петриківських майстрів. Ці випускники школи декоративного малювання, згодом стали відомі як «київська група», куди, наприклад, входив М. Тимченко [24, с. 41–46]. Вони працювали не тільки на підприємствах, але й активно вносили інновації у петриківський орнамент, адаптуючи його до промислового виробництва.

У своїй статті «Петриківська орнаментика на київській порцеляні» 2013 р. [27, с. 272–279] М. Лампека ретельно досліджує стиль та творчі методи художників

Київського експериментально-художнього керамічного заводу. Авторка акцентувала увагу на явищі спадкоємності художніх традицій. Майстри та майстрині розвивали власний унікальний стиль, а потім передавали свої знання та уміння дітям. Ці нові покоління художників, у свою чергу, адаптували традиційний орнамент, змінюючи його під впливом сучасного мистецтва графіки та живопису, що дозволяло зберегти цю традицію живою.

У колективній п'ятитомній праці «Історія декоративного мистецтва України», підготовленій Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, представлені матеріали про петриківський розпис. Стаття Ю. Смолій та Н. Студенець «Хатне малювання» [45, с. 257-278] висвітлює історію і стильові особливості стінописів кінця ХІХ — початку ХХ століть. Автори аналізують не тільки історичний контекст, в якому розвивалися ці мистецькі практики, але й висвітлюють художньо-стильові особливості петриківських розписів того періоду. Це дозволяє зрозуміти, як змінювалася техніка, і які естетичні значення вкладались в орнаменти і малюнки на стінах українських хат.

На зламі ХХІ століття, після того як петриківський розпис було внесено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО в 2013 році, зростає інтерес до цього виду народного мистецтва не тільки на національному, але й на міжнародному рівні. Це визнання відкрило нові перспективи для популяризації петриківського розпису та стало поштовхом до збільшення кількості досліджень, присвячених його історії, техніці та місцю в світовій культурі. Прикладами такої уваги слугують статті Г. Євсєєвої «Петриківський розпис — перлина народного мистецтва світового рівня» (2013) [20, с. 55-58], Т. Гарькавої «Історичні витoki петриківського декоративного розпису» (2017) [8, с. 53-57], а також публікації Н. Біловицької «Петриківський розпис — у списку ЮНЕСКО» [3, с. 1-6], О. Кощенко «Замилувала Петриківка світ петриківський розпис як складову українського народного малярства включено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства» [25, с. 5], Ю. Рацибарської «Петриківський розпис яскраві квіти на темному тлі» [40, с. 6-

11]. Автори цих робіт зосереджуються на аналізі еволюції та значення петриківського розпису, висвітлюючи його унікальність і культурну вартість як для України, так і для всього світу. Цей масштабний інтерес до петриківського розпису після його визнання ЮНЕСКО вказує на важливість подальшого вивчення та збереження цієї унікальної форми мистецтва, а також на необхідність розробки стратегій щодо його інтеграції в сучасний культурний та освітній контексти, щоб забезпечити його життєздатність і розвиток у майбутньому.

1.2 Огляд джерельних матеріалів

Першою документацією петриківського розпису стали зразки настінного малювання, які художниця Є. Євенбах перенесла аквареллю на папір під час експедицій в Подніпров'я у 1911 та 1913 роках. Акварелі — копії настінних розписів зберігаються у фондовій групі «Етнографія» [19] Відділу фондів Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького. Ще роботи Євенбах зберігаються у Національному заповіднику «Софія Київська», де є три книги обліку під назвою «Настінні розписи Дніпропетровської області 1911–1935 рр. (Петриківка, Новомосковськ)» [34], в яких міститься близько 30 акварелей цієї художниці.

У колекціях Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського є рукопис авторства О. Стойкевича під назвою «Декоративні розписи народних майстрів села Петриківка», датований 1954 роком. В цьому рукописі акцентується увага на давній традиції декорування житла та ужиткових предметів за допомогою розпису в селах на території Катеринославської області, зокрема в Каменському, Романковому, Паньківці та Петриківці [46].

У 1970 році Б. Бутник-Сіверський опублікував декілька альбомів, серед яких «Народні українські рисунки» [4], який включав декоративні розписи та огляд творчості окремих майстрів. Він систематизував роботи майстрів, написав передмову і чотири розділи, присвячені еволюції декоративної станкової графіки, що розвивалася на основі «мальовок».

У 1973 році Н. Глухенька опублікувала альбом «Петриківські розписи», який містить репрезентації станкової декоративної графіки від корифеїв цього жанру мистецтва [38]. П'ять років потому, у 1978 році, з'явився альбом «Федір Панко: декоративний розпис», який містить біографічні дані про митця та аналіз його творчості.

Також слід зазначити каталог, який розробила Л. Тверська на базі приватної колекції петриківських малюнків Н. Тігібко [36]. Цей каталог привернув увагу колекціонерів, що спеціалізуються на репрезентації українського народного мистецтва, включно з петриківським розписом. Книга-альбом «Петриківський розпис» (2015) [37], упорядкована О. Шестаковою, включає зображення петриківського розпису з фондів Національного музею українського народного декоративного мистецтва.

Сучасні дослідження петриківського розпису неминуче стикаються з викликом адаптації до новітніх форм збереження і трансляції культурної спадщини. Важливе місце в дослідженні займає вивчення петриківського розпису через сучасні цифрові медіа, зокрема через платформу Instagram, звідки було каталогізовано 2015 найпопулярніших дописів (див. Додаток 13). Це підкреслює актуальність та новизну цифрових інструментів у фіксації культурних явищ.

В контексті антропології, яка історично спиралася на фізичну присутність, інтернет та цифрові простори відкрили нові можливості для етнографічних досліджень. Як зазначено в роботах таких авторів, як Е. Габрієлла Коулман у статті «Етнографічні підходи до цифрових медіа» [60], новітні цифрові медіа ускладнюють традиційну етнографію, але водночас розширюють горизонти антропологічного дослідження. Коулман критично розглядає культурну політику медіа та їхній вплив на формування культурних ідентичностей та соціальних практик.

З іншого боку, Кіт Н. Гемптон у своїй статті «Вивчення цифрового: Напрямки та виклики для цифрових методів» [63] підкреслює необхідність інновацій у соціальних науках для дослідження цифрових технологій. Це включає методи

цифроцентрованих інтерв'ю, етнографії та спостереження, які дозволяють дослідникам охопити як час, так і місце в своїх студіях.

Джеффри А. Толберт та Ерік Д. М. Джонсон в роботі «Цифрова фольклористика: Текст, етнографія та міждисциплінарність» [66] вказують на значення цифрових гуманітарних наук та інтеграцію цифрової етнографії в антропологічні дослідження. Вони стверджують, що цифрові інструменти можуть сприяти розумінню та аналізу фольклору, розширюючи межі традиційної фольклористики.

Енн Больє в «Від співрозташування до співприсутності: Зрушення у використанні етнографії для вивчення знання» [59] обговорює перехід від фізичної до цифрової присутності в контексті етнографічних досліджень. Больє аргументує, що цифрова етнографія може забезпечити глибше розуміння соціальних процесів, оскільки вона дозволяє взаємодіяти та спостерігати за учасниками в ширшому діапазоні контекстів.

Ці адаптації до цифрової реальності стали особливо актуальними під час пандемії COVID-19, коли традиційні методи польових досліджень стали обмеженими. Дослідження Данієли Паредес Гріхальви про дистанційні дослідження катастроф [62] під час пандемії показує, як віртуальні інструменти можуть забезпечити цінні дані для етнографічних студій. Це підкреслює значення цифрових платформ, таких як електронна пошта та соціальні мережі, у зборі інформації та веденні дослідницьких щоденників.

Зростання зацікавленості в цифрових методах у культурній антропології відображає ширший тренд у суспільних науках, де інтерактивність і доступність онлайн-даних відкривають нові можливості для дослідження культурних явищ у глобальному масштабі. Сучасний стан культурології чи мистецтвознавства вже не обмежується лише традиційними методами, але активно інтегрує інноваційні підходи, що включають аналіз соціальних мереж і цифрових спільнот, що зміцнює джерельну базу цього дослідження. Таким чином, обираючи цифрові медіа як джерельну базу, використовуються актуальні інструменти для сучасної етнографії, а також відкриваються нові шляхи для популяризації та збереження нематеріальної

культурної спадщини, зокрема петриківського розпису, через цифрове відтворення та інтерпретацію.

Висновки до Розділу 1

Опрацювання літературних джерел та архівних матеріалів показало, що стінописи є важливим елементом національної ідентичності, який історично поширений майже по всій території України.

З початку ХХ століття петриківський розпис привертав увагу етнографів, істориків та художників, які документували його різновиди та техніки виконання, зберігаючи тим самим важливі культурні нароби. Особлива роль у систематизації досліджень петриківського розпису належить Дмитру Яворницькому, який не тільки виявив ці стінописи, але й вперше презентував їх науковій спільноті, що стало поштовхом для подальших детальних досліджень.

Олександр Статива зіграв ключову роль у популяризації петриківського розпису, організувавши його експозицію на виставці українського народного мистецтва у 1936 році. Це подія значно збільшила інтерес до петриківського розпису, стимулювала його вивчення та збереження.

Науковий внесок Надії Глухенької є фундаментальним у контексті теоретичних та методологічних основ петриківського розпису. Вона не тільки систематизувала існуючі знання, але й розширила розуміння цього мистецтва через його інтеграцію у сучасні форми мистецької діяльності.

Сучасні дослідження петриківського розпису відкривають нові перспективи завдяки використанню цифрових технологій, які дозволяють не тільки зберегти, але й адаптувати ці унікальні традиції до сучасних умов. Цифрові медіа сприяють глобалізації та демократизації доступу до культурних надбань, роблячи петриківський розпис доступним для широкого кола інтересантів та дослідників по всьому світу.

Отже, петриківський розпис є не тільки свідченням багатства української культурної спадщини, але й активним учасником культурного діалогу в умовах

глобалізації. Важливість збереження та розвитку цього мистецтва в сучасному світі висока, адже це не тільки збагачує національну культуру, але й сприяє культурному розмаїттю на міжнародному рівні.

РОЗДІЛ 2. ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС У ВИСТАВКОВО-ЕКСПОЗИЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ ТА СУЧАСНІЙ ПРОЕКТНО-ХУДОЖНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗЛАМІ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ

2.1. Мистецькі проекти петриківського живопису: оновлення й збагачення традиційних мотивів

На перехідному етапі між ХХ та початком ХХІ століть, петриківські малюнки починають активно впроваджуватися у нові форми мистецької творчості. Серед них — сучасне живописне мистецтво на полотні та великомасштабний живопис, графіка для книг, реклами та плакатів, різноманітні дизайнерські проекти, а також новітні візуальні методики такі як гешпенінги, перформанси, інсталяції, боді-арт, фуд-арт та інші. Існують три головні напрямки у застосуванні петриківського розпису в сучасному мистецтві: декоративний, інтерпретаційний і концептуальний.

Однак, Ю. Афанасьєв зазначає, що в сучасному українському дизайні часто спостерігається не створення оригінального продукту, а тенденція до формування ілюзорного, псевдонаціонального стилю. Замість глибокого аналізу та нового інтерпретування традиційних елементів української культури, використовуються поверхневі етнокультурні мотиви, які застосовуються формально, без зв'язку з їхнім традиційним сакральним і символічним значенням, перетворюючи їх у порожній псевдонаціональний орнамент. [1, с. 146].

Петриківка постійно оновлюється, збагачуючись новими елементами та мотивами, які відповідають сучасним трендам. Влаштовуються нові тематичні виставки, на яких демонструються роботи майстрів та професійних художників, іноді непередставлені в каталогах. Розробляються проекти, в яких елементи традиційного живопису гармонійно поєднуються з сучасними напрямами, видно зміну стилістики петриківського мистецтва.

Репрезентацію петриківського розпису можна побачити в проектах оформлення поштових марок та банківських карт. 2000 року презентовано марки

на ознаку вшанування Пати Тетяни, української майстрині петриківського розпису, з її портретом і зображенням художніх творів. 2010 року Укрпоштою було випущено серію із трьох марок з різними купонами «Петриківський розпис», а вже 2013 року виходить блок поштових марок «Краса та велич України: Дніпропетровська область», на яких було відтворено панно В. Глуценка «Півень у квітах». 2015 року презентують нову поштову марку «Пам'яті подвижника Петриківки. 50 років з дня смерті Стативи О. Ф.», а також в честь художниці Н. Рибак з репрезентацією її робіт з серії «Україна». Ці проекти зберігли традиційні розписи майстрів та сприяли поширенню репрезентацій петриківського розпису та ознайомленню з цим видом мистецтва.

У 2011 році Ігор Лісний запустив веб-сайт «Петриківка-Petrykivka», метою якого є популяризація петриківського розпису в Україні та за її межами. Платформа надає відвідувачам можливість ознайомитись з місцем походження цього народного мистецького явища, його історією, видатними майстрами, від засновників до сучасників, а також із школами, що спеціалізуються на цьому декоративному мистецтві. На сайті можна знайти розділи з інтерв'ю, галереями та статтями, які розкривають цікаві факти про петриківський розпис [21].

Запуск цього проєкту став значущим кроком у адаптації петриківського розпису до онлайн-середовища. Розділи сайту з галереями та тематичними дизайн-проєктами сприяють популяризації цього виду народного декоративно-ужиткового мистецтва. Також були розроблені туристичні маршрути по Петриківці, які включають відвідування музеїв, шкіл, етнографічних центрів розвитку та зелених садиб, що допомагає залучати увагу до збереження цієї унікальної традиції.

2014 року за підтримки Міністерства культури України проводилась благодійна мистецька акція «Петриківка у Києво-Печерській Лаврі». Проєкт був першою спробою об'єднання зусиль, щодо поширення знань про культурні об'єкти та традиції, що презентують культурне надбання українців у списках ЮНЕСКО. Учасниками акції стали музейні установи та творчі осередки майстрів петриківського розпису. В рамках проєкту був проведений конкурс серед майстрів петриківського живопису на створення ескізу елемента традиційного розпису, а

кращий з них був використаний для оздоблення ювелірних монет. В творчому просторі акції проводились традиційні майстер-класи з петриківського розпису, що сприяло залученню та поширенню цієї традиції. Спеціальний сегмент був відведений для виставки "Петриківський розпис-колір традиції", яка представляла художні роботи з колекцій Дніпропетровського художнього музею та Центру народної творчості "Дивокрай" Дніпропетровської обласної ради. Мистецька акція сприяла залученню населення до сприйняття петриківського розпису як цінного надбання культурної спадщини українців.

У 2015 році було започатковано новий проект, який зіграв значущу роль у популяризації народного мистецтва як в Україні, так і на міжнародній арені. Проект включав створення календаря, що вмщував роботи видатних майстрів петриківського розпису з 60-70-х років. Ця ініціатива дозволила зображенням з періоду класичного петриківського розпису вийти за межі музейних сховищ і бути відомими та доступними широкому загалу. Календар було перекладено шістьма мовами: англійською, німецькою, французькою, іспанською, чеською та російською, що сприяло його міжнародному розповсюдженню.

У 2015 році в місті Афіни відбулась благодійна мистецька акція під назвою «Живі традиції України», яка презентувала різноманітні види українського декоративно-прикладного мистецтва, серед яких був представлений і петриківський стиль.

24 березня 2016 року в Національному заповіднику "Софія Київська" відбувся спільний проєкт асоціації майстрів народного мистецтва України разом з благодійним фондом "КОЛО", який отримав назву "Петриківський рушник". Цей проєкт включав в себе виставку з понад трьохсот картин та речей побуту, оздоблених петриківським розписом. Серед експонатів були мальовки на папері, полотна зображення на полотні, ручно виготовлені дерев'яні посудини, побутові предмети, меблі, текстильні вироби у вигляді рушників та шарфів, модний одяг від ТМ "Синій лев" із вишивкою за мотивами петриківського розпису, фотопроект про життя села Петриківка та колекція творів "петриківки", яку збирала колекціонерка і меценатка Наталія Іванівна Тігіпко протягом багатьох років.

Не менш важливо відзначити й інші нетрадиційні методи популяризації елементів народно-прикладного мистецтва, серед яких варто відзначити показ колекції одягу від ТМ "Синій льон" із застосуванням елементів петриківського розпису. У цьому показі моделями виступили представники різних національностей, включаючи українців, молдован, індійців, індонезійців, бельгійців, японців, португальців, грузинів, а також жителів В'єтнаму та Буркіна-Фасо. Цей проєкт мав значення не лише національного, а й міжнаціонального плану.

Під час відкриття проєкту проводився безкоштовний майстер-клас для всіх охочих освоїти "петриківку", що відкрило можливість не лише знайомити глядачів з культурним надбанням нашого народу, але й залучати їх до відтворення та збереження традиційного народного мистецтва.

У 2017 році у Києві відбулася виставка петриківського та заліп'єнського розпису, останній є культурним надбанням Польщі. На виставці була можливість відслідкувати схожість цих двох видів декоративно-ужиткового мистецтва.

2017 року в Києві відбулася презентація авторської виставки «Українська душа з вірменським серцем» члена Національної спілки майстрів народного мистецтва та Спілки дизайнерів України Марини Саркісян. У весняній частині минулого року одне з її творінь, що представлене на пасхальному яйці, здобуло перемогу на Всеукраїнському фестивалі писанок у Києві. Також чотири 2,5-метрові тарілки, що прикрашені мистецтвом "Петриківки" киянкою художницею, були встановлені у фан-зоні Євробачення, яке того року пройшло в Києві. На підготовку циклу робіт «Вірменські хачкари в петриківського розпису», за визнанням самої художниці, пішло кілька років, і він був представлений широкому глядачеві на Україні вперше. На виставці відбулося злиття технік та символів української та вірменської культур. Сама ж виставка сприяла популяризації національних історичних цінностей.

18 квітня 2019 року в художньому музеї Дніпра відбулась персональна виставка Наталії Рибак під назвою «Петриківська весна». Наталія Рибак, видатна майстриня петриківського розпису, представила на виставці приблизно п'ятдесят

своїх робіт. Експозиція включала як ранні твори, які зберігаються в музейних фондах, так і більш нові твори художниці. Серед представлених робіт особливо виділялась "кругла" петриківка, композиційно нагадуюча мандали. Наталія зазначила, що це відтворення старовинної традиції малювання «сонця» з зубчастими краями, які розміщували на столах, створюючи в приміщенні вибух кольору. На жаль, таких традиційних робіт збереглося дуже мало. Виставка мала ретроспективний характер, демонструючи розвиток мистецтва майстрині через роки.

Петриківський метелик, представлений на фестивалі Burning Man 2019 (див. Додаток 13, 286 пост), є виразним прикладом глобальної репрезентації традиційного українського петриківського розпису. Ця велика інсталяція, стилізована під метелика, інкорпорує характерні для петриківського розпису яскраві флоральні мотиви, які символізують природу і весну, і є прикладом адаптивної репрезентації традиційного мистецтва в сучасному міжнародному контексті. Інсталяція розроблена як символ перетворення та краси, відображаючи дух творчості та свободи, притаманний фестивалю Burning Man. Захід, що відбувається щорічно в пустелі Невада, залучає учасників до створення мистецького містечка з інсталяціями, перформансами та арт-об'єктами, що дозволяє відвідувачам зануритися в унікальну культурну спадщину України через цю вражаючу інсталяцію, яка є важливим засобом міжкультурного обміну.

Виставка "Warm up Ukraine", що відбулася 26 січня у Сан-Франциско, стала яскравим прикладом ефективності виставкової діяльності у зборі коштів та мобілізації громадської підтримки. Завдяки продажу квитків, творів мистецтва та сувенірної продукції, а також завдяки щедрим пожертвам, було зібрано 33,000 доларів. Ці кошти уже почали використовуватися некомерційними організаціями, такими як @leleka.care та @voliafund, для купівлі термоковдр, спальних мішків, генераторів, потужних акумуляторних блоків та сонячних панелей, які були направлені в Україну. Цей захід підкреслює важливість виставок як засобу надання допомоги та зміцнення міжнародної солідарності. (див. Додаток 13, 187 пост)

Українська художниця застосувала традиційний петриківський розпис для оздоблення ракети Javelin, перетворивши стандартну військову зброю на символ культурного спротиву. Цей креативний акт мав на меті збір коштів на підтримку Збройних Сил України. Перший такий ракетний проект було продано на аукціоні за 100 тисяч гривень. Наступний, розіграний серед донорів, допоміг зібрати 136 тисяч гривень. Ці ініціативи не тільки забезпечили фінансову підтримку армії, але й підкреслили роль мистецтва як засобу національного самовираження та єдності у воєнний час. (див. Додаток 13, 237 пост)

Проект "Українська артгалерея" започаткований видавництвом "Читай українською" становить новаторське злиття традиційного мистецтва та сучасних творчих практик. Цей проект дає кожному можливість доторкнутися до світу українського живопису, власноруч розписуючи полотна за номерами. Перша серія картин "Блакитний квартет" від української художниці Катерини Криволап, що включає чотири твори, стала символом культурного зв'язку з Україною. Кожне полотно, розміром 30x30 см, є не тільки мистецьким твором, а й потенційним подарунком завдяки презентабельному пакуванню. Проект "Українська артгалерея" сприяє не лише популяризації українського мистецтва, а й активізує творчий потенціал учасників, залучаючи їх до особистісного і культурного самовираження. [53]

У червні 2013 року штаб-квартира ЮНЕСКО у Парижі стала місцем проведення виставки під назвою "Петриківський розпис – Колір традицій" [67]. За повідомленням прес-служби Дніпропетровської обласної ради, 55 картин петриківського розпису були представлені публіці. Цей захід став значущим моментом для демонстрації українського національного мистецтва на міжнародній арені. Картини відрізнялись використанням унікальних технік і колориту, що робило їх особливо привабливими для міжнародної аудиторії. В рамках виставки, громадяни численних міст і селищ, розташованих на шляху з Дніпропетровська до Парижа, також мали можливість ознайомитись з роботами. Додатково, майстри петриківського розпису провели майстер-класи у кожній локації, де зупинялася делегація, демонструючи унікальні прийоми малювання всім бажаючим. Офіційну

делегацію склали шість майстрів петриківки, ансамбль бандуристів та офіційні особи. Цей культурний обмін не тільки сприяв популяризації українського мистецтва, але й забезпечив культурний діалог між народами.

У 2015 році, з 9 травня по 30 серпня, в Українському музеї на Нижньому Іст-Сайді в Нью-Йорку проходила виставка "Петриківка: Душа України" [32]. Цей захід організували Український музей спільно з колекціонерами Юрієм Міщенком та Наталією Павленко, чия приватна колекція представляла різноманіття стилів петриківського розпису. На виставці було представлено тридцять п'ять робіт, доповнених картинами з колекцій Анни Гурської де Вассал, Ренати Холод та Олега Третьяка. Виставлені твори 17 художників, які представляли чотири покоління, були вперше показані в Сполучених Штатах.

30 жовтня 2023 року у норвезькому місті Фредрикстад відбулася виставка "Нематеріальна культурна спадщина України: Ремесла, Практики та Традиції" [58]. Захід був присвячений 20-річчю Конвенції ЮНЕСКО з охорони нематеріальної культурної спадщини. Одним з головних елементів виставки став петриківський декоративний розпис — унікальна форма українського народного мистецтва. На виставці були представлені фотографії, відеоматеріали та оригінальні роботи, що демонстрували техніку петриківського розпису. Відвідувачі мали можливість ближче познайомитися з цією традиційною українською ремеслом через майстер-класи, проведені майстрами з Петриківки. Це надало унікальну можливість зануритися в тонкощі створення петриківських картин, які символізують життя та природу. Виставка, організована за підтримки Національної комісії України при ЮНЕСКО та інших організацій.

26 травня у Нью-Йорку відбулася виставка картин Катерини Криволап, присвячена петриківському розпису. На виставці відбувся особливий момент — аукціон однієї з картин Катерини Криволап, виручені кошти з якого пішли на підтримку України, надаючи цій події особливого значення. Ця подія стала чудовою можливістю для всіх, хто бажав насолодитися мистецтвом, придбати унікальні картини та внести свій вклад у підтримку України [65].

Дослідження Белли Мітлман на 2024 рік зосереджується на роботі Варвари Логвин, особливо на її публічних арт-інсталяціях у соціальних мережах та громадських просторах, особливо під час триваючих подій в Україні з моменту початку повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року. Одним із помітних візуальних виявів цього періоду є трансформація знайомих українських середовищ за допомогою "їжаків" — масивних сталевих конструкцій, які вперше були використані Радянським Союзом у Другій світовій війні для блокування танків нацистів, а тепер використовуються проти російського наступу. Варвара Логвин вирішила розфарбувати ці металеві конструкції у яскравому традиційному стилі петриківського розпису. Цей акт перетворення перетворив їжаки на символи культурної стійкості та збереження. Українська культура демонструє свою стійкість, зокрема через національне відродження петриківського розпису та інших народних мистецтв, особливо після вторгнення 2022 року. Робота Варвари Логвин над їжаками не лише реабілітує простір війни для художнього вираження, але й глобально спілкується про незламний дух та культурне багатство України. Цей проект, як документує Мітлман, є прикладом того, як культурні вираження можуть служити одночасно формою опору та глибокою декларацією національної ідентичності [64].

У Києві відбувається виставка "Петриківський розпис – кольори життя" у зв'язку з відзначенням 10-річчя включення цього мистецтва до списку культурної спадщини ЮНЕСКО. Експозиція цієї виставки демонструє сучасні твори майстрів, викладачів та студентів Дніпропетровського фахового мистецько-художнього коледжу культури. Вона представлена на різних матеріалах, таких як папір, дерево, тканина, шоломи та зброя, що ілюструє те, як Петриківський розпис може перетворити звичайні об'єкти на шедеври мистецтва. Виставка слугує свідченням пишності і гордості за народне мистецтво Придніпров'я [6].

У Києві відбулася виставка картин, де сполучена символіка вірменської абетки та петриківський розпис. Експозиція, що пройшла у музеї "Будинок митрополита" Національного заповідника "Софія Київська", представила твори відомої української художниці Марини Саркісян під назвою "Птахопис та хачкари

в обіймах петриківського розпису". Картини на виставці об'єднали два об'єкти нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО: символіка і ремесло вірменських хачкарів та український петриківський розпис. Ця колекція робіт, де вірменські літери втілені у стилі петриківського розпису, акцентує увагу на вірменській абетці, створеній ще у 405 році [47].

"Родинні зв'язки" від Катерини Криволап зображує дерево, яке символізує спадщину, традицію та зв'язок з предками. Катерина Криволап, походженням з України та зараз проживає у Канаді, надихається своїм вихованням в художній родині. У своїй роботі Криволап розширює традиційні рамки, поєднуючи техніки та стилі минулого з сучасними тенденціями та матеріалами. Її збалансовані, кольорові композиції звертають увагу на дрібні деталі, демонструючи її самовираження, креативність та художній смак. Колекціонери різних національностей та країн цінують оригінальні картини Криволап не лише як предмети для декору, але й як нову спадщину декоративного мистецтва. Цей проект є частиною колекції Art in Rug, яка спеціалізується на інтерпретації унікальних художніх дизайнів у витончені килими, додаючи неповторність ексклюзивним просторам. З фокусом на якість та оригінальність, Art in Rug забезпечує, що кожне полотно є вірним відображенням бачення та майстерності художника [61].

Проект, створений художницею Катериною Криволап, який включає тимчасові татування з петриківським розписом, є захоплюючим прикладом об'єднання традиційного українського мистецтва зі сучасними тенденціями. Ці тимчасові татування втілюють у собі дух і красу петриківського розпису, переносячи його на новий рівень виразності та доступності. Художниця використовує сучасні платформи, такі як соціальні медіа, для поширення цього мистецького діла та залучення уваги до унікальності петриківського стилю. Тимчасові татування, які можна нанести на шкіру, стають невимовними шедеврами, які дозволяють кожному пережити красу цього українського мистецтва безпосередньо на собі. Цей проект не лише зберігає традиції петриківського розпису, а й робить його більш доступним та привабливим для широкої аудиторії. Він демонструє вплив сучасних технологій на традиційні форми мистецтва,

відкриваючи нові можливості для їхнього розвитку та взаємодії з глобальною аудиторією. (див. Додаток 13, 511 пост)

Ще одним важливим проектом для збереження та поширення петриківського розпису був проєкційний мапенінг в Австралії. Картина української художниці із зображенням міфічної істоти Ламії прикрашала фасад Державної бібліотеки Вікторії протягом 12 годин минулої суботи, коли 600000+ людей з'їхалися до Центрального ділового району Мельбурна, щоб помилуватися скульптурами, творами мистецтва та проєкціями Білої ночі 2018. (див. Додаток 13, 889 пост)

Елементи петриківського живопису були креативно інтегровані в сучасні візуальні практики, такі як акціонізм, геппенінг, перформанс, інсталяція та боді-арт. Акціонізм, як нова форма представлення "петриківки", відмовляється від прагматизму, на користь діалогічності та розвитку дії в часі, активно залучаючи глядача в арт-процес. Самі дії художника, спостереження за якими перетворюються на мистецький твір. Дитячий майданчик було розписано групою художників, де петриківські мотиви вплелись в дизайн ігрових елементів, забезпечуючи естетичне та культурне збагачення простору. В. Тимошенко прикрасила власний під'їзд будинку, перетворивши його на живу галерею петриківського розпису. Г. Назаренко відродила історичний об'єкт, Хлібню у Софії Київській, додаючи петриківські елементи до його декоративного оформлення. Лави в аеропорту Жуляни в Києві були оздоблені петриківськими орнаментами, вносячи у повсякденний простір елемент української культурної спадщини. О. Соловійов прикрасив автобусну зупинку, перетворивши звичайний комунальний об'єкт у мистецький твір, що щодня надихає місцевих мешканців та туристів. Ці проєкти демонструють, як традиційне мистецтво може бути адаптовано до сучасних контекстів, вносячи в них нове життя та враження.

У селі Петриківка, Валентина та Микола Деки реалізували унікальний арт-проєкт, що залучає традиційний петриківський розпис у незвичайному форматі. Вони трансформували стару машину, знявши кузов і замінивши його на хату-мазанку, яка поставлена на колеса. Двигун приховано під підлогою, перетворюючи будинок в мобільний арт-об'єкт. Зовнішнє оформлення будинку прикрашено

петриківськими мотивами, з традиційним бігунцем на периметрі та центральними розписами квітів. Завдяки своїй унікальності та мобільності, цей хатинко-автомобіль приваблює туристів і стає ефективним інструментом культурної промоції, розширюючи уявлення про традиційні мистецькі практики і водночас сприяючи культурному туризму.

Перформанс, який є одним із видів акціонізму, становить важливу частину постмодерної культури [18, с. 336]. Цей вид мистецтва вирізняється своєю просторово-часовою динамікою, де художник виконує заздалегідь сплановане дійство безпосередньо перед аудиторією. Такий підхід дозволяє перформансу стати живим та непередбачуваним мистецьким досвідом, що включає безпосередню взаємодію з глядачами. Акціонізм в мистецтві — це практика використання спонтанних, часто провокаційних дій як форми виразу. Акціоністи зазвичай прагнуть порушити звичні норми і показати нові перспективи через безпосереднє залучення або виклик публіки. Перформанс у свою чергу, відноситься до жанру визначальних мистецьких виступів, де акцент робиться на часовій присутності та діяльності виконавця. Це може включати елементи театру, танцю, музики, звукового мистецтва, поезії та мультимедіа. Важливим аспектом перформансу є його ефемерність та унікальність: кожне виконання є унікальною подією, яка не може бути повторена в ідентичній формі.

У 2013 році було реалізовано арт-проект "Твоя стихія", присвячений 235-літтю міста Маріуполя. В рамках цього проекту художниця О. Черьомушкіна взяла участь у незвичайному арт-дійстві, де вона розписала п'ять тетраєдроподібних залізобетонних блоків висотою три метри. Вона використала петриківські мотиви, що дозволило представити цей традиційний вид мистецтва у новому форматі. Ця ініціатива не тільки збагатила культурний простір міста, але й сприяла сучасній інтерпретації та популяризації петриківського розпису.

Під час мистецької акції "Петриківка у Києво-Печерській Лаврі" та благодійного фестивалю "Червоні носики 2016" були використані елементи перформансу, коли художниця В. Панко здійснювала розпис автомобіля на очах у глядачів. Особливо яскраво це проявилось на фестивалі "Червоні носики", де вона

імпровізувала, створюючи петриківські орнаменти. Відвідувачі фестивалю мали унікальну можливість спостерігати за весь процес творчості в реальному часі, спостерігаючи, як з простих ліній та кружечків поступово з'являється складний і цілісний орнамент. Такий формат дозволив аудиторії відчувати себе частиною творчого процесу та глибше зрозуміти майстерність і красу петриківського розпису.

Ще однією сучасною формою представлення петриківського розпису в мистецтві є боді-арт. Боді-арт — це вид візуального мистецтва, що включає малювання, розпис чи декорування людського тіла. Часто використовуються фарби, що не шкодять шкірі, а також інші матеріали, які можна легко змити. Боді-арт може бути тимчасовим, як у випадку з фейс-артом або мехенді, або тривалішим, як при татуюваннях. Цей вид мистецтва не настільки поширений або популярний в Україні, але має певні вияви. Один з наймасштабніших заходів з боді-арту з петриківським розписом відбувся 21 вересня 2019 року під час етнічного фестивалю в селі Петриківка, де художники розмалювали обличчя 508 учасників, встановивши рекорд. Хоча такий спосіб представлення може не зберігати первісне глибоке значення малюнків, він все ж сприяє їх збереженню та розширенню популярності.

Геппенінг являє собою іншу форму акціонізму, який характеризується як послідовність дій та вчинків з відносно обрисованим сценарієм [28, с. 125]. Цей вид акціонізму більше сприймається як провокований, а не строго організований. Основна відмінність геппенінгу від перформансу полягає у прямій та активній участі глядачів у мистецькому процесі [18, с. 334]. Використання геппенінгу для демонстрації петриківського розпису було впроваджено вперше у 2013 році. Петриківські майстри разом із глядачами, журналістами та студентами, які брали участь у події, прикрасили п'яти метрову дерев'яну ложку, використовуючи петриківські візерунки. Згодом, у 2017 році, було створено найдовше панно-рушник з петриківським розписом на етнофестивалі «Петриківський дивоцвіт». «Петриківський дивоцвіт» — це етнографічно-фольклорний фестиваль, який проводиться щороку на початку вересня у селищі Петриківка, започаткований у

2008 році з метою популяризації українського народного мистецтва та зеленого туризму. Спосіб представлення Петриківки на фестивалі вирізняється можливістю для учасників безпосередньо залучитися до творчого процесу, випробувавши себе в ролі "майстра петриківського розпису". Хоча такі методи репрезентації іноді не зберігають повної автентичності, перетворюючись скоріше на елементи декору, вони зіграють важливу роль у збереженні художніх традицій та етнічної культурної спадщини.

Інша значуща ініціатива, яка сприяла збереженню та розповсюдженню петриківського мистецтва, включала залучення української художниці І. Сидорко для дизайну "Євробачення 2017" [43]. Вона представила свій підхід до брендуння змагання. Художниця модернізувала петриківські візерунки, інтегрувавши їх у дизайн разом із текстовими елементами, які надавали унікального вигляду оформленню конкурсу.

Елементи петриківського розпису були використані для створення шпалер для комп'ютерних робочих столів та мобільних телефонів, що сприяло їхньому відомості у мережевій спільноті. Водночас, у 2013 році компанія UkrCase виготовила серію патріотичних чохлаів з петриківськими мотивами, загальним тиражом 35 000 штук.

2.2 Адаптація етнокультурних ресурсів у сучасному соціокультурному просторі

Соціокультурний простір визначається як взаємодія між культурою та соціальними структурами, що формуються завдяки людській активності. В центрі цього процесу знаходиться індивід, який з'єднаний з суспільством через мережу відносин і поділяє культурні цінності та норми. Так, «суспільство як єдність культури та соціальності, що виникають у процесі діяльності людини» [48] є фундаментальним принципом, що лежить в основі соціокультурного простору.

Соціокультурний простір також передбачає постійну динаміку та зміну, оскільки індивідуальні вибори та колективні дії формують і переформовують

культурні та соціальні виміри. У цьому контексті, ключову роль відіграють освітні та медійні інституції, які не тільки поширюють знання та інформацію, але й активно учащують у формуванні суспільних цінностей та ідентичностей. Важливим є також простір для діалогу та критики, який дозволяє членам суспільства рефлектувати та критично оцінювати свої культурні та соціальні умови. Така інтеракція є основою для культурного розмаїття та соціальної адаптації, що сприяє здоровій еволюції соціокультурного простору.

Сучасний соціокультурний простір відзначається постійною динамікою і змінами, які вимагають нових підходів до культурної діяльності та її висвітлення. Не лише історичні музеї, але й цифрові платформи стають місцем культурної інтеракції, а нове суспільство та його реципієнти шукають більш доступні та прості способи взаємодії з культурними об'єктами. Петриківський розпис є показовим прикладом того, як традиційні культурні практики можуть адаптуватися та процвітати в цифрову епоху. Петриківський розпис внесений до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО, що вже підтверджує його значення та необхідність збереження. Втім, для залучення сучасної аудиторії, особливо молоді, необхідні нові форми і способи взаємодії. Цифрові платформи та інтерактивні технології можуть відіграти ключову роль у популяризації та вивченні Петриківського розпису. Наприклад, створення онлайн-галерей, де користувачі можуть віртуально оглядати твори, допоможуть зробити це мистецтво доступним для людей по всьому світу без необхідності фізичного відвідування музеїв. Цифрові майстер-класи та інтерактивні курси також можуть сприяти освіті та залученню нових adeptів цієї техніки, надаючи можливість навчатися в реальному часі під керівництвом досвідчених майстрів, незалежно від їх географічного розташування. Такі нововведення не лише зберігають історичну спадщину, але й роблять її частиною живої культури, що постійно розвивається і відкрита для експериментів і нових інтерпретацій. Цифрові інструменти допомагають молодому поколінню відчути зв'язок зі своїми коріннями та сприяють міжкультурному діалогу, роблячи українське мистецтво частиною глобального культурного руху.

Джерела культурної інформації відіграють різні ролі залежно від контексту та потреб споживачів. Вони варіюються від елітарних артефактів до кічевих елементів, кожен з яких знаходить свою нішу серед різних аудиторій. Це відображає різноманіття сучасного соціокультурного пейзажу, де кожен елемент має свою вартість і значення.

З роками кількість традиційних культурних інституцій, таких як музеї, залишається відносно сталою, але паралельно відбувається стрімкий ріст цифрових платформ, які пропонують культурний контент. Це зміщення вказує на зміни в споживацьких преференціях і відкриває нові можливості для культурної популяризації. Справді, в останні роки спостерігається зміна в тому, як споживачі взаємодіють з культурним контентом. Традиційні культурні інституції, такі як музеї, театри та галереї, поступово доповнюються цифровими платформами, які надають доступ до широкої палітри культурних продуктів в електронному форматі. Це може включати віртуальні екскурсії, онлайн-курси мистецтва, цифрові бібліотеки та стрімінгові сервіси.

З одного боку, це може свідчити про зменшення відвідуваності фізичних місць, але з іншого — про розширення доступності культурного контенту для більшої кількості людей. Цифровізація дозволяє користувачам взаємодіяти з культурою на нових умовах, особливо важливо це в контексті глобалізації та пандемічних обмежень.

В епоху домінування цифрових медіа віртуалізація культурної спадщини, зокрема петриківського розпису, слугує важливим мостом між минулими традиціями та майбутніми поколіннями. Вона забезпечує тяглість культурних наративів у формі, доступній для глобальної аудиторії. Переводячи ці твори мистецтва в цифрову площину, ми захищаємо їх від фізичної деградації та втрати, убезпечуючи їхню спадщину від загроз часу та екологічної шкоди. Крім того, віртуалізація відповідає сучасним способам комунікації та освіти, дозволяючи створювати інтерактивні та захоплюючі враження, які можуть залучити молоду аудиторію та викликати інтерес до української культури та історії.

Віртуалізація усуває географічні та фізичні обмеження, дозволяючи людям з усього світу оцінити петриківський розпис. Така глобальна експозиція не лише підвищує видимість української культури, але й сприяє формуванню почуття глобальної спільноти та культурного обміну.

Цифрові платформи можуть запропонувати інтерактивний навчальний досвід, роблячи багату історію та техніку петриківського розпису більш цікавою та зрозумілою. Це можуть бути віртуальні екскурсії, майстер-класи та додатки доповненої реальності, які дозволяють користувачам заглибитися в тонкощі кожного твору мистецтва.

Оцифрування цих творів мистецтва забезпечує таку форму збереження, яка є несприйнятливою до фізичного розпаду матеріалів. Цифрові архіви з високою роздільною здатністю можуть слугувати захистом від втрат внаслідок катастроф, забезпечуючи довговічність цих культурних скарбів для майбутнього вивчення та насолоди.

Процес віртуалізації заохочує творчі експерименти, що призводить до нових форм художнього вираження, які поєднують традиційні мотиви з сучасними методами цифрового мистецтва. Це поєднання може призвести до створення інноваційних творів мистецтва, які сподобаються широкому колу глядачів.

Проте, не всі мають рівний доступ до технологій, необхідних для повноцінного сприйняття віртуального мистецтва. Цей цифровий розрив може обмежити доступ до петриківського розпису для небагатьох привілейованих осіб, що суперечить меті демократизації мистецтва.

Отже, віртуалізація петриківського розпису є цінним починанням, яке відповідає сучасним суспільним зрушенням у бік цифрових медіа. Віртуалізація пропонує численні переваги з точки зору збереження, доступності та освіти, але водночас ставить виклики, які потребують вдумливого підходу. Віртуалізація петриківського розпису зробить позитивний внесок у збереження та популяризацію цієї культурної спадщини, сприяючи глибшому розумінню та поцінуванню українських традицій у цифрову епоху.

Також значно зросла роль соціальних медіа та інтернет-платформ у культурній освіті та просуванні. Вони стали важливими інструментами в руках культурних інституцій для залучення нових аудиторій, особливо молоді, яка все більше віддає перевагу цифровим каналам зв'язку.

Це свідчить про значну еволюцію в способах споживання культурних продуктів та може вимагати від традиційних культурних інституцій адаптації до нових умов ринку, щоб залишатися релевантними і ефективно виконувати свої освітні та культурні функції.

Соціальні медіа відіграють важливу роль у сучасному світі, зокрема, у популяризації культурних феноменів. Петриківський розпис, як унікальний елемент української культурної спадщини, зазнав значних змін у сприйнятті та розповсюдженні завдяки платформам як Instagram. Цей вид традиційного декоративно-ужиткового мистецтва, став значно доступнішим і впізнаванішим у всьому світі через соціальні медіа.

Instagram, з його візуально-центричним форматом, є ідеальним майданчиком для демонстрації візуально привабливих форм мистецтва, таких як петриківський розпис. Широкий доступ до цієї платформи дозволяє людям із різних куточків світу з легкістю знайомитись з цією унікальною традицією. Таке знайомство часто відбувається не тільки через роботи професійних митців, а й через пости звичайних користувачів, які діляться своїми спробами освоїти цю техніку. В результаті, петриківський розпис стає не просто елементом національної гордості, а інструментом глобального культурного обміну.

Хоча Instagram та інші соціальні платформи, наприклад Tik Tok чи Facebook, де представлені публікації петриківського розпису, не завжди претендують на академічну точність у представленні культурних феноменів, вони відіграють ключову роль у формуванні загального уявлення про культуру. У випадку петриківського розпису, соціальні медіа надають змогу митцям самовиразитися і показати глибину та різноманіття українського народного мистецтва. Таке представлення, хоч і може мати елементи спрощення, все ж дозволяє культурі бути побаченою та оціненою мільйонами людей.

Соціальні медіа не лише показують красу петриківського розпису, але й стимулюють активне залучення публіки. Через інтерактивні можливості платформ, такі як коментарі, лайки, та можливість ділитися своїми роботами, вони заохочують користувачів ділитися власними спробами розпису та обговорювати техніки й традиції, що стоять за ним. Це не тільки розширює культурний горизонт аудиторії, але й сприяє глибшому розумінню та апреації української народної спадщини. Такий взаємозв'язок між митцями і широкою публікою є одним із ключових аспектів сучасної культурної дипломатії.

Важливим аспектом використання соціальних медіа для популяризації петриківського розпису є можливість інноваційного відтворення. Цифрові технології дозволяють використовувати традиційні мотиви в сучасних контекстах, наприклад, у дизайні одягу, аксесуарів, а також у цифровому артї та анімації. Це не тільки оновлює сприйняття розпису, але й відкриває нові шляхи для його використання та інтеграції в сучасну культурну палітру.

Петриківський розпис, як важливий елемент української культурної спадщини, отримав нове життя завдяки соціальним медіа. Хоча платформи як Instagram не можуть забезпечити академічно точне представлення культурних феноменів, вони надають унікальну можливість широкому колу людей знайомитись з різними проявами культури. Це підкреслює, що мета популяризації не обов'язково повинна досягати академічного рівня, але може ефективно залучати аудиторію та розширювати її культурний горизонт, сприяючи таким чином культурному розмаїттю та взаєморозумінню.

Отже, сучасний соціокультурний простір відображає широкий спектр культурних практик та інтересів, де традиційні та новітні форми співіснують та взаємодіють. Це свідчить про неперервний процес адаптації культури до вимог часу, що диктує нові форми та підходи до збереження та популяризації культурної спадщини.

Застосування новітніх технологій та цифрових інструментів для популяризації петриківського розпису не просто розширює його аудиторію, але й сприяє більшій креативності у використанні традиційних мотивів у різних медіа.

Це, в свою чергу, призводить до того, що культурна спадщина стає частиною повсякденного досвіду людей, посилюючи їхнє розуміння та цінування мистецтва.

Таким чином, соціокультурний простір сьогодення є свідченням того, як глобалізація та цифровізація змінюють умови, у яких культурні практики передаються, сприймаються та розвиваються. Петриківський розпис як символ української народної творчості ідентифікується не тільки як об'єкт спадщини, але й як активний учасник сучасного культурного процесу, демонструючи нові можливості для культурного вираження та взаємодії в глобалізованому світі.

У цьому підрозділі систематизовано та визначено роль сучасного соціокультурного простору як місця динамічної взаємодії між традиційними та цифровими формами культурної активності. Підкреслено значення адаптації культурних практик до потреб сучасності, зокрема через використання цифрових технологій та соціальних медіа. Зазначено, що такі інноваційні підходи не тільки зберігають культурну спадщину, але й роблять її доступнішою та привабливішою для глобальної аудиторії. Особлива увага приділяється петриківському розпису, який як символ української культурної спадщини, демонструє великі можливості для культурного вираження та взаємодії в сучасному глобалізованому світі. Таким чином, у цьому розділі відображено не тільки ключові зміни у способах сприйняття та взаємодії з культурними об'єктами, але й наголошено на потенціалі цифрових медіа в популяризації та освітній діяльності, спрямованій на збереження культурних цінностей.

Висновки до Розділу 2

В цьому розділі розглянуто динамічне впровадження петриківського розпису у виставково-експозиційний простір та сучасну проектно-художню діяльність на рубежі XX та XXI століть. Цей аналіз підкреслює не лише культурне збагачення, яке надає цей стиль, але й висвітлює його вплив на модернізацію українського візуального мистецтва та дизайну.

Петриківський розпис, як виявилось, є не просто мистецьким напрямком, але й важливим елементом національної ідентичності, який адаптується до сучасних трендів та технологій. Значна частина цього розділу присвячена аналізу як традиційні мотиви перетворюються та використовуються в нових медіа-форматах, включаючи дизайн поштових марок, банківських карт та веб-платформ.

Особливу увагу варто звернути на тематичні виставки, які не лише демонструють класичні роботи майстрів, але й представляють петриківський розпис як динамічний та адаптивний елемент української культури. Це підтверджується успішними проектами, що залучають широку публіку та стимулюють нові художні дослідження та експерименти.

Сучасні проекти, такі як веб-сайт «Петриківка-Petrykivka», сприяють популяризації цього стилю не тільки в Україні, але й за її межами, використовуючи цифрові платформи для залучення міжнародної аудиторії. Це вказує на стратегічне розуміння важливості онлайн присутності в сучасному мистецькому дискурсі.

Мистецькі акції та ініціативи, такі як мистецька акція в Києво-Печерській Лаврі та міжнародні виставки ілюструють використання петриківського розпису як засобу культурної дипломатії та обміну. Ці події не тільки сприяють збереженню української культурної спадщини, але й демонструють її відкритість та готовність до діалогу з глобальною спільнотою.

В цьому розділі також вказано на важливість адаптації культурних ресурсів до вимог сучасного соціокультурного простору. Цифровізація та використання соціальних медій відкривають нові горизонти для культурної взаємодії, дозволяючи петриківському розпису знайти нові форми вираження та впливу на суспільство.

Отже, петриківський розпис не тільки переживає ренесанс у формі сучасного мистецького та культурного проектування, але й стає важливим інструментом в руках митців та дизайнерів, які прагнуть інтегрувати українську культурну ідентичність у глобальний контекст. Це дозволяє петриківському

розпису не просто зберігатися, а й процвітати в епоху глобалізації та цифрової трансформації.

РОЗДІЛ 3. КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ В INSTAGRAM

3.1. Візуально-орієнтований підхід Instagram у вивченні і популяризації петриківського мистецтва

У цифрову епоху соціальні медіа-платформи вийшли за рамки свого початкового призначення — об'єднувати людей, перетворившись на потужні засоби масової інформації, які формують культурні наративи та впливають на суспільні тенденції. Серед цих платформ Instagram вирізняється своїм візуально-орієнтованим підходом, який не лише покращує взаємодію з користувачами, але й надає унікальну можливість для вираження особистої та культурної ідентичності. У цій роботі досліджується динаміка Instagram як розповсюджувача петриківського розпису через призму контент-аналізу за двома конкретними хештегами. Це дослідження ґрунтується на зростаючому академічному інтересі до ролі цифрових медіа у збереженні та популяризації петриківського розпису. Аналіз є особливо своєчасним і важливим з огляду на швидкий розвиток функціональних можливостей соціальних мереж і дедалі витонченішої стратегії залучення користувачів. Оскільки Instagram продовжує впроваджувати нові функції, такі як Stories, Reels та розширені можливості електронної комерції, розуміння стратегій просування та рівня популярності контенту стає критично важливим як для теоретиків, так і для практиків. Ретельний збір та аналіз даних про публікації петриківського розпису допоможе зробити внесок у ширший дискурс про роль цифрових медіа в культурній репрезентації та залученні аудиторії.

Instagram є візуально орієнтованою платформою, що робить його ідеальним місцем для демонстрації петриківського розпису. Зображення і відео є основними засобами комунікації на Instagram, що дозволяє творцям, музеям та галереям демонструвати свої роботи в різному форматі. Instagram налічує мільйони активних користувачів щодня. Їм користуються люди різного віку, та представники різних культурних і географічних груп. Це дозволяє мистецьким творам бути

представленими різноманітній аудиторії, включаючи тих, хто може не відвідувати фізичні мистецькі галереї чи музеї.

Instagram дозволяє взаємодіяти з аудиторією через лайки, коментарі, опитування у сторіз та інші функції. Це сприяє глибшому залученню користувачів і стимулює дискусії та обмін думками про традиційне мистецтво, петриківський розпис зокрема. Художники, галереї чи культурні інституції можуть використовувати Instagram для демонстрації та рекламування своїх виробів, анонсів виставок, продажу творів мистецтва чи збільшення видимості свого бренду. Використання функціоналу хештегів та геотегів допомагає залучувати цільову аудиторію. Instagram слугує майданчиком для створення і підтримки мистецьких спільнот. Художники та художниці можуть співпрацювати з іншими творцями, обмінюватися ідеями та створювати спільні проекти, що може допомогти розширити їх вплив і розширити аудиторію. Нарешті, Instagram дозволяє відслідковувати актуальні тренди в сфері традиційного мистецтва. Художники і куратори можуть використовувати платформу для дослідження нових напрямків і технологій у петриківському розписі, а також для адаптації своєї роботи до сучасних тенденцій. Таким чином, Instagram стає не тільки місцем для просування та репрезентації петриківського розпису, але й інструментом для його дослідження, інтерпретації та інноваційного розвитку.

Хештег — це елемент, який ідентифікується після символу «#». Він може складатися з одного слова або декількох слів, об'єднаних разом. У Instagram хештеги застосовуються для того, щоб просувати та знаходити зображення. Ефективно, хештег служить як тема чи категорія публікації, і під однією публікацією можна використовувати кілька хештегів. Хештеги дозволяють охопити широкий спектр прикладів петриківського розпису з усього світу, надаючи доступ до різних стилів, технік і культурних контекстів. За допомогою хештегів легко збирати великі обсяги візуальних даних для аналізу, що дозволяє проводити кількісні і якісні дослідження.

Аналіз постів, позначених певними хештегами, дозволяє зрозуміти, як аудиторія реагує на традиційний розпис, що включає в себе відгуки, вподобання та

обговорення. Через хештеги можна виявити ключових художників, кураторів і мистецькі об'єднання, які просувають петриківський розпис в соціальних медіа.

Щоб заглибитися в репрезентацію петриківського розпису в Instagram, було обрано найпопулярніші хештеги двома мовами — #петриківськийрозпис з 22 400 дописами та #петриківка, що містить 17 604 публікації. Цікаво бачити двомовну присутність цих хештегів.

Порядок, у якому алгоритми Instagram видають дописи під час пошуку за хештегом, залежить від кількох факторів і може час від часу змінюватися з оновленнями алгоритму. Нові дописи часто мають вищий пріоритет у стрічці, щоб користувачі могли бачити актуальний контент за відповідними хештегами. Дописи, які отримують більше лайків, коментарів, переглядів і тривалість перегляду, мають тенденцію показуватися вище. Це означає, що контент, який викликає більше залучення, вважається більш релевантним. Якщо користувач часто взаємодіє з певним автором (наприклад, часто переглядає його дописи, коментує або ставить лайки), дописи цього автора можуть з'являтися вище у результаті пошуку за хештегами. Алгоритми також враховують релевантність дописів до інтересів користувача, базуючись на його попередніх діях в Instagram (такі як переглянуті дописи, хештеги, за якими він шукав, і т.д.). Instagram може враховувати особисті налаштування користувача, збираючи дані про його активність в мережі, щоб краще адаптувати вміст, який він бачить.

Таким чином, для аналізу було відібрано перші 1000 постів за англomовним хештегом і ще 1000 постів за українським хештегом. Зібрані дані включали кілька змінних, каталогізованих у структурованій базі даних Excel, що охоплюють як кількісні, так і якісні атрибути. Кожному допису було присвоєно унікальний ідентифікаційний номер. Усюди додано пряме посилання на допис в Instagram. Зафіксовано форму кожного допису з розрізненням між фотографіями, рілсами та відео. Для аналізу часових тенденцій було задокументовано дату кожного допису. Ім'я користувача та заявлена стаття автора були включені для вивчення демографічних закономірностей. Ключові показники ефективності, такі як вподобання, коментарі та перегляди, відстежувалися для вимірювання залученості

користувачів. Для вивчення географічного впливу на популярність контенту фіксувалося місцезнаходження, зазначене в дописі, якщо таке було, для вивчення географічного впливу на популярність контенту. Змінні, такі як жанр допису, зображені об'єкти та мета допису, також були каталогізовані для полегшення детального контент-аналізу.

Для інтерпретації даних у дослідженні використовувалися різні аналітичні методи. Описова статистика, аналіз тенденцій, порівняльний аналіз та візуалізація даних. Базова статистика дала уявлення про основні тенденції та варіативність показників залученості та частоти постів. Цей аналіз включав вивчення змін у часі та виявлення будь-яких сезонних або часових закономірностей у публікаціях та залученні. Оцінювалися відмінності у залученні залежно від типу контенту, демографічних даних авторів та інших категоріальних змінних. Для ілюстрації тенденцій, розподілів і взаємозв'язків між даними широко використовувалися графічні зображення. Поєднання цих методологічних елементів дає змогу надати всебічний аналіз контенту в Instagram за обраними хештегами, що дає цінну інформацію про динаміку залученості в соціальних мережах.

Для збереження та систематизації даних було обрано платформу Airtable.

Опис бази даних — її складові (по колонкам)

1. Ідентифікаційний номер — унікальний номер посту.
2. Посилання на пост — URL-адреса посту в соціальних мережах.
3. Скріншот — скріншот зображення, рілсу або відео.
4. Тип посту — тип контенту (наприклад, фото, ролик).
5. Дата — дата публікації посту.
6. Автор/ка — нікнейм або ім'я автора посту.
7. Геолокація — місце, де було зроблено пост або до якого воно відноситься.
8. Лайки — кількість вподобань, які отримав пост.
9. Коментарі — кількість коментарів до посту.
10. Перегляди — кількість переглядів посту (якщо доступно).
11. Хештег — хештеги, що були використані в пості.

12. Платформа — соціальна платформа, де було опубліковано пост (наприклад, Instagram).

13. Зміст посту — тип посту за змістом (наприклад, процес створення або готовий об'єкт).

14. Об'єкт посту — що саме зображено або представлено в пості (наприклад, скринька, календар).

15. Мета публікації — основна мета посту (наприклад, демонстрація об'єкту, освітній контент).

16. Стать — стать особи, яка створила пост.

17. Людина — чи зображена людина на фото у пості.

У ході дослідження, було зібрано і систематизовано 2015 дописів. Ці дописи були поділені на категорії залежно від мови та специфіки хештегів: 924 дописи марковані англійським хештегом та 924 — українським, що свідчить про міжнародний інтерес та локальну прихильність до цього виду мистецтва. Окрім того, 167 дописів включали обидва хештеги одночасно, що дозволяє аналізувати перетин культурних інтересів та динаміку розповсюдження петриківського розпису у цифровому просторі. Цей підхід до збору даних забезпечує репрезентативний матеріал для подальшого детального аналізу петриківського розпису в сучасному соціокультурному просторі.

Описовий аналіз даних

В аналізі представлені три основні типи постів:

Photo — фотографії, які становлять найбільшу частину контенту з 1299 постами, 64.47% від усіх постів.

Reels — короткі відеоролики, їх 634, 31.46% від усіх постів.

Video — повнометражні відео, налічується 82 таких пости, 4.07% від усіх постів. (див. Додаток 1)

Фотографія — найпопулярніший формат цієї вибірки, що може свідчити про вибіркочуву тенденцію використання візуальних зображень для залучення аудиторії. Reels і Video, відповідно, використовуються рідше, що може бути пов'язано з більшою витратою часу та ресурсів на їх створення.

Аналіз зв'язку між типом посту та станом об'єкту:

1. Розподіл у категорії фотографій:

Готовий об'єкт: 1273 пости (98.0% від усіх фото)

Процес створення: 26 постів (2.0% від усіх фото)

2. Розподіл у категорії рілсів:

Готовий об'єкт: 219 постів (34.5% від усіх рілсів)

Процес створення: 415 постів (65.5% від усіх рілсів)

3. Розподіл у категорії відео:

Готовий об'єкт: 7 постів (8.5% від усіх відео)

Процес створення: 75 постів (91.5% від усіх відео) (див. Додаток 2)

Аналіз взаємозв'язку:

Фото переважно використовуються для показу готових об'єктів. Це може вказувати на тенденцію використання фотографії для статичних, завершених проєктів або продуктів, де не потрібно детально показувати процес їх створення.

Рілси частіше використовуються для демонстрації процесів створення. Це може бути зумовлено потребою у динамічному зображенні процесу, який краще передається через короткі відео, що активно використовуються в соціальних медіа для залучення аудиторії.

Відео найбільш ефективно використовується для відображення процесу створення, враховуючи його високий відсоток у даній категорії. Відеоформат, здатний до детальної демонстрації процесу в реальному часі, є ідеальним для відображення деталізованих аспектів створення продукту або арт-об'єкту.

Спостереження за тим, як художники розписують різні об'єкти петриківським розписом, приваблює людей завдяки медитативному ефекту такого процесу, який заспокоює і знижує стрес, надаючи відчуття релаксації. Цей процес також задовольняє людське прагнення до краси, оскільки перетворення простих предметів у витвори мистецтва приносить естетичне задоволення. Крім того, рілси з розписом мають освітній аспект, розширюючи світогляд глядачів через знайомство з різними художніми техніками і культурними символами. Такий контент також сприяє відчуттю приналежності до спільноти однодумців, що

цінують мистецтво і красу. Нарешті, споглядання мистецького процесу може надихнути глядачів на власні творчі зусилля, демонструючи, що мистецтво є доступним кожному і відкриває безмежні можливості для самовираження.

Ці висновки вказують на специфічні переваги різних форматів постів петриківського розпису у соціальних медіа залежно від того, чи потрібно зосередити увагу на кінцевому продукті чи на процесі його створення.

Аналіз залученості для об'єднаних типів контенту «Reels/Video» порівняно з «Photo»

Середні показники залученості:

1. Фото (Photo)

Середня кількість лайків: 420.52

Середня кількість коментарів: 16.15

Середня кількість переглядів: 0.60

2. Об'єднані Reels та Відео (Reels/Video)

Середня кількість лайків: 4079.91

Середня кількість коментарів: 337.94

Середня кількість переглядів: 9170.13 (див. Додаток 3)

Відео контент (Reels/Video) значно перевершує фото за всіма показниками залученості. Високі показники для відео можуть бути пов'язані з більшою взаємодією, яку зазвичай стимулює відеоконтент, включаючи здатність краще залучати увагу та емоційно впливати на глядачів.

Перегляди: Велика кількість переглядів у групі «Reels/Video» може вказувати на більшу популярність і ефективність відео контенту для привертання уваги глядачів, особливо в соціальних мережах, де відеоформати часто володіють кращими можливостями для розповсюдження.

Лайки та коментарі: Значно вищі показники лайків і коментарів для відео свідчать про більшу взаємодію користувачів із цим типом контенту, що може бути використано для розробки стратегій контенту та маркетингу.

Цей аналіз допомагає зрозуміти, які типи контенту краще резонують з аудиторією, і може служити основою для прийняття рішень щодо планування контенту.

Діапазон дат:

Найраніша дата в датасеті — 3 липня 2015 року. Найпізніша дата — 3 квітня 2024 року. Загальний часовий проміжок даних складає приблизно 3197 днів, або близько 8.75 років.

Демографічний аналіз авторів виявляє наступне розподілення:

Жінка — 1795 постів (89.17% від загальної кількості проаналізованих публікацій) було створено жінками. Це значно більша частина постів у датасеті. **Невідомо** — 206 постів (10.23% від загальної кількості проаналізованих публікацій) було створено авторами, чия стать не вказана або не визначена. **Чоловік** — 12 постів (0.60% від загальної кількості проаналізованих публікацій) було створено чоловіками. Цей аналіз показує значну перевагу жіночих авторів у цьому датасеті, що може відображати специфіку тем або платформ, на яких публікувалися ці пости. (див. Додаток 4)

У базі даних представлено 371 різних авторів, що виклали публікації, присвячені петриківському розпису. Аналіз даних за авторами показує, що найактивніші автори в датасеті наступні:

1. **kryvolap.ca** — увійшло 219 постів
2. **tetyana.chorna.art** — увійшло 215 постів
3. **didychuk.ni** — увійшло 117 постів
4. **petrikivka** — увійшло 87 постів
5. **annet_lovart** — увійшло 67 постів
6. **art_olena.ivanova** — увійшло 53 пост
7. **anna_m1007** — увійшло 52 пости
8. **marina_artworks** — увійшло 48 постів
9. **messsmet** — увійшло 46 пости
10. **nikulina_arts** — увійшло 46 пости (див. Додаток 5)

З аналізу контексту блогів цих аккаунтів можна зрозуміти, що вони є особистими блогами майстринь петриківського розпису присвячені цьому виду декоративно-ужиткового мистецтва. Переважна більшість або ж уся кількість постів в цих блогах репрезентують петриківський розпис. Однак, акаунт `anna_m1007` відрізняється від інших відверто комерційною спрямованістю.

Підсумок даних за геолокацією:

Загальна кількість унікальних локацій: 23

Найпоширеніші локації (Топ-10):

1. N A (Не вказано): 1281 запис (58.6% від усіх)
2. Україна: 370 записів (16.9% від усіх)
3. Канада: 190 записів (8.7% від усіх)
4. Німеччина: 58 записів (2.7% від усіх)
5. США: 40 записів (1.8% від усіх)
6. Франція: 22 записи (1.0% від усіх)
7. Польща: 14 записів (0.6% від усіх)
8. Португалія: 6 записів (0.3% від усіх)
9. Японія: 5 записів (0.2% від усіх)
10. Велика Британія: 4 записи (0.2% від усіх) (див. Додаток 6)

Локації з лише одним записом: Туреччина (0.05% від усіх), Нідерланди (0.05% від усіх), Австрія (0.05% від усіх), Австралія (0.05% від усіх), Мексика (0.05% від усіх), Кіпр (0.05% від усіх).

Географічне охоплення:

1. Європа: Україна, Німеччина, Франція, Польща, Португалія, Велика Британія, Італія, Іспанія, Швеція, Австрія, Нідерланди, Туреччина, Кіпр
2. Північна Америка: Канада, США, Мексика
3. Азія: Японія, Південна Корея
4. Австралія: Австралія
5. Африка: ПАР, Маврикій (див. Додаток 7)

За цими даними, пости про петриківський розпис охоплюють п'ять континентів. Це включає Європу, Північну Америку, Азію, Австралію та Африку.

Значна кількість записів (1281) не має вказаної геолокації (позначені як «N A»). Україна та Канада найчастіше згадуються як локації, що вказує на вищу активність або інтерес у цих регіонах у наборі даних. В даних представлено різноманіття країн, але багато з них мають лише кілька записів, що показує широке, але неглибоке глобальне залучення.

Аналіз об'єктів демонстрації

6. Проаналізовані дані містять широкий спектр об'єктів демонстрації, загалом 160 унікальних типів. Категорія «Малюнки/Картини/Панно» була представлена 1079 разів, що становить приблизно **53.5%** від загальної кількості записів у наборі даних. Це підкреслює високу популярність цього виду об'єктів у демонстраціях. (див. Додаток 8)

Якщо не брати до уваги категорію «Малюнки/Картини/Панно» залишається 936 записів на аналіз об'єктів демонстрації. Ось топ-20 найчастіше демонстрованих об'єктів: (див. Додаток 9)

1. **Тарілки** — 147 разів (15.7%)
2. **Ялинкові іграшки** — 62 рази (6.6%)
3. **Елементи боєприпасу** — 57 разів (6.1%)
4. **Мальованки** — 50 разів (5.3%)
5. **Кухонні дощечки** — 49 разів (5.2%)
6. **Скриньки** — 41 раз (4.4%)
7. **Блокноти** — 29 разів (3.1%)
8. **Чашки** — 28 разів (3.0%)
9. **Тубуси з-під боєприпасів** — 21 раз (2.2%)
10. **Вази** — 20 разів (2.1%)
11. **Футболки** — 16 разів (1.7%)
12. **Бодіарт** — 16 разів (1.7%)
13. **Сумочки** — 15 разів (1.6%)
14. **Глобуси** — 15 разів (1.6%)
15. **Татування** — 14 разів (1.5%)
16. **Кухонні лопатки** — 13 разів (1.4%)

- 17. **Стінописи** — 12 разів (1.3%)
- 18. **Афіші** — 12 разів (1.3%)
- 19. **Шопери** — 12 разів (1.3%)
- 20. **Фігурки у формі сердечка** — 11 разів (1.2%)

Ці відсотки відображають частку кожного типу об'єкта від загальної кількості демонстрованих об'єктів після виключення малюнків, картин і панно. Це допомагає зрозуміти, які об'єкти мають більшу популярність серед інших в категоріях демонстрації.

Аналіз тенденцій демонстрації військових об'єктів:

1. Використання цих об'єктів почало зростати в липні 2022 року з появою першого запису.
2. Спостерігається тенденція до зростання використання цих елементів, особливо з 2023 року.
3. Суттєве збільшення використання відбулося на початку 2024 року, з найбільшою кількістю в березні 2024 року (15 випадків). (див. Додаток 10)

Після вторгнення росії в Україну спостерігається зміна у тенденціях народного мистецтва та предметів розпису, які використовуються у демонстраціях. Серед традиційних декоративних і побутових предметів, таких як тарілки та скриньки, у топ-10 найбільш популярних об'єктів входять і нетрадиційні елементи — Елементи боєприпасу та Тубуси з-під боєприпасів. Ці об'єкти, пов'язані з воєнними подіями, не тільки входять в десятку найпопулярніших, але й займають місце у топ-3.

З'явлення таких об'єктів у мистецтві є відображенням поточної реальності, в якій країна знаходиться під впливом війни. Військові елементи, такі як обломки та боєприпаси, які раніше були лише частиною новинних репортажів, тепер перетворюються на сувеніри та художні об'єкти. Вони не тільки висловлюють художній протест і пам'ять, але й служать як метафори стійкості та опору. Використання таких предметів у мистецтві дозволяє українцям зберігати культурну ідентичність у часи випробувань і водночас об'єднується навколо спільних символів опору та незламності.

Загальна кількість постів у наборі даних становить 2015. З них у 163 постах присутня людина, що становить 8,09% постів від загальної кількості. Якщо більшість контенту не включає людей, акцент робиться на об'єкти, пейзажі, мистецтво, товари або інші неживі об'єкти. Це може вказувати на спеціалізацію сторінки чи платформи, наприклад, на продаж товарів, презентацію художніх робіт, тощо. (див. Додаток 11)

Аналіз залученості за лайками, коментарями, та переглядами:

Пости з найбільшою кількістю лайків:

- Найбільше лайків: [Пост](#) набрав 736,274 лайки.

Пости з найменшою кількістю лайків:

- Найменше лайків: [Пост](#) набрав лише 1.134 лайка.

Пости з найбільшою кількістю коментарів:

- Найбільше коментарів: [Пост](#) набрав 202,286 коментарів.

Пости з найменшою кількістю коментарів:

- Найменше коментарів: Багато постів набрали 0 коментарів, що свідчить про відсутність залучення через коментарі в значній частині контенту.

Пости з найбільшою кількістю переглядів:

- Найбільше переглядів: [Пост](#) має 4,342,808 переглядів.

Пости з найменшою кількістю переглядів:

- Найменше переглядів: [пост](#) має 3 перегляди.

Середні показники:

- Середня кількість лайків: 1718
- Середня кількість коментарів: 131
- Середня кількість переглядів: 3216

Цей аналіз допомагає визначити, які пости найбільше резонують з аудиторією, а також показує загальну картину взаємодії в даному контенті.

Аналіз цілей публікацій петриківського розпису

Відсоткове співвідношення кожної цілі демонстрації відносно загальної кількості: (графік)

1. Демонстрація об'єкту/навички — 2015 разів (100%)

2. Інформування про продаж або доступність товарів — 571 раз (28.34%)
3. Подання освітнього матеріалу/цікавих фактів — 104 рази (5.16%)
4. Пропозиція освітніх курсів — 66 разів (3.28%)
5. Запрошення на майстер-клас — 63 рази (3.13%)
6. Збір коштів для військових/благодійних ініціатив — 59 разів (2.93%)
7. Повідомлення про результати майстер-класу — 27 разів (1.34%)
8. Демонстрація участі у виставці — 25 разів (1.24%)
9. Анонс виставки — 23 рази (1.14%)
10. Подання результатів участі у марафоні — 12 разів (0.60%)
11. Демонстрація участі у челенджі — 10 разів (0.50%)
12. Підготовка до проведення майстер-класу — 3 рази (0.15%)
13. Запрошення на ярмарок — 3 рази (0.15%)
14. Запуск флешмобу, Демонстрація участі у флешмобі, Запрошення на участь у марафоні — по 2 рази кожна (0.10%)
15. Демонстрація участі у ярмарку, «Запрошення на захід, що підтримує українську культурну спадщину», Організація розіграшу, Демонстрація участі у фестивалі, Демонстрація участі у проєкті, Оголошення конкурсу, Запрошення на екскурсію — по 1 разу кожна (0.05%) (див. Додаток 12)

Ці дані надають уявлення про те, наскільки часто використовується кожна мета в контексті основної мети демонстрації навичок. Невелика, але значна частина публікацій присвячена інформуванню про продаж або доступність товарів, що свідчить про комерційну складову присутню в діяльності. На другому плані стоять освітні та культурні аспекти, такі як подання освітнього матеріалу, пропозиція освітніх курсів, запрошення на майстер-класи, анонси виставок тощо. Це свідчить про бажання спільноти розповсюджувати знання та підтримувати культурну спадщину. Крім того, варто відзначити присутність благодійної складової, зокрема збір коштів для військових та інших благодійних ініціатив. У цілому, петриківський розпис активно представлений в Інстаграмі як мистецька форма, комерційний продукт та засіб освіти та культурного обміну.

Висновки до розділу 3

У цьому розділі магістерської роботи представлено глибокий аналіз впливу Instagram як цифрової платформи на популяризацію та збереження петриківського розпису. Результати дослідження виявили кілька ключових аспектів, які істотно впливають на розуміння та сприйняття цього виду мистецтва у сучасному цифровому контексті.

Instagram відіграє значущу роль у формуванні та розповсюдженні культурних наративів. Хештеги як основний інструмент категоризації контенту на платформі дозволяють згуртовувати спільноту навколо петриківського розпису, роблячи мистецтво доступнішим та видимішим на міжнародному рівні.

Аналіз залученості користувачів до контенту показав, що відеоформати (Reels та відео) є значно більш ефективними у порівнянні зі статичними зображеннями. Вони стимулюють більше взаємодій, включаючи лайки, коментарі та перегляди, що свідчить про вищу залученість аудиторії та їх більшу готовність взаємодіяти з динамічним контентом.

Переважає більшість контенту створено жінками, що може відображати як специфіку тем, так і аудиторію платформи. Географічне розподілення контенту виявляє міжнародний інтерес до петриківського розпису, з особливою активністю в Україні та Канаді.

Instagram служить не тільки майданчиком для демонстрації мистецтва, але й важливим каналом для освітніх ініціатив і комерційних проєктів. Платформа використовується для залучення спільноти до освітніх курсів, майстер-класів та культурних виставок, а також як інструмент збору коштів на благодійність та культурні ініціативи.

Широка варіативність використання петриківського розпису в різних форматах відображає спроможність мистецтва адаптуватися до сучасних тенденцій і технологій, що дозволяє йому залишатися актуальним і привабливим для нових аудиторій.

Аналіз показує, як петриківський розпис, традиційно зв'язаний з декоративно-прикладним мистецтвом, перетворюється у відображення сучасних культурних і соціальних процесів, особливо з урахуванням використання елементів, пов'язаних з військовими подіями.

Поточні висновки можуть слугувати основою для подальших досліджень впливу цифрових медіа на традиційні форми мистецтва, сприяючи кращому розумінню механізмів збереження та адаптації культурної спадщини у глобалізованому світі.

Instagram ілюструє свій потенціал як інноваційний інструмент для культурного відродження і глобалізації, сприяючи не тільки збереженню, але й актуалізації петриківського розпису. Він виступає як майданчик для культурної взаємодії, що дозволяє петриківському розпису залишатися живим і релевантним елементом української культурної ідентичності.

ВИСНОВКИ

Отже, розглянуті літературні джерела та архівні матеріали демонструють нам, що стінописи були загальним культурним явищем, розповсюдженим майже на всіх теренах України. На початку ХХ століття воно досліджувалось етнографами, істориками, науковцями, художниками, які зберегли у описах, копіях зразків один з важливих надбань українського народу стінописи.

Зазначено, що Д. Яворницький був першим дослідником, звернувши увагу саме на петриківські стінописи. Він займався дослідницькою діяльністю, а після експедиційної практики були представлені копії зразків у виконанні Є. Евенбах і Є. Берченко. Описано етапи розвитку петриківського розпису від появи «мальовок» та підкреслено роль О. Стативи, як першого, хто репрезентував петриківський розпис на виставці українського народного мистецтва 1936 року.

Численними є статті та наукові праці, які відзеркалюють питання становлення, розвитку та оновлення традицій петриківського розпису. Найбільшу кількість наукових студій із висвітлення цього питання належить Н. Глухенької. Вона також приділяла увагу питанню інтеграції петриківського розпису в інші види мистецтва та творчості окремих майстрів.

Окрім Н. Глухенької варто звернути увагу на вагомі праці О. Стативи, Л. Тверської, Ю. Смолій, Б. Бутника-Сіверського, Т. Кара-Васильєвої, А. Черничко та інші, котрі також займались дослідженням цієї теми.

Розглянуто еволюцію джерел та методів дослідження петриківського розпису, від перших акварелей Є. Евенбах у ранньому ХХ столітті, від класичних за характером аналізу мистецького явища до сучасного використання цифрових медіа. Переходячи від традиційних фізичних архівів і музейних колекцій до цифрових платформ, таких як Instagram та інші форми онлайн-доступу, ми бачимо значне розширення можливостей для збору, аналізу та трансляції культурної спадщини.

Цифрові методи дозволяють детально вивчати культурні явища, незважаючи на географічні та часові обмеження, відкриваючи нові шляхи для етнографічних

досліджень. Вони також сприяють залученню ширшої аудиторії та підвищують інтерес до нематеріальної культурної спадщини, як у випадку з петриківським розписом. Особливо це стало актуальним під час пандемії COVID-19, коли традиційні методи дослідження стали обмеженими, а цифрові інструменти виявилися надзвичайно важливими для продовження наукової роботи.

Завдяки використанню цифрових медіа, петриківський розпис не тільки зберігається як важлива частина української культурної спадщини, але й постійно оновлюється і реінтерпретується через нові форми виразу і взаємодії, що забезпечує його актуальність і відповідність сучасним культурним контекстам. Таким чином, аналізуючи петриківський розпис через призму сучасних досліджень і технологій, ми можемо краще зрозуміти не тільки його історичне значення, але й потенціал для майбутнього розвитку та інтеграції у глобальний культурний простір.

Петриківський розпис, визнаний феноменом українського декоративно-орнаментального мистецтва, укорінений у глибоких народних традиціях і володіє значною культурною цінністю. Цей стиль живопису виник як вираз ідентичності та самовираження українського народу, що забезпечило його відродження та зростаючу популярність у сучасному культурному контексті.

Протягом ХХ та на початку ХХІ століття петриківський розпис був представлений в національних та міжнародних виставках, що сприяло його визнанню як унікального елемента світової культурної спадщини. Сучасні проекти не тільки використовують традиційні мотиви, але й адаптують їх до сучасних мистецьких практик, зокрема через цифрове мистецтво та дизайн.

Сучасні художні практики включають петриківський розпис у різноманітні медіа, включаючи цифрове мистецтво, моду, інтер'єрний дизайн, що демонструє його гнучкість і адаптивність. Це засвідчує, що петриківський розпис є не тільки засобом збереження культурної спадщини, а й інструментом сучасної культурної інновації.

Петриківський розпис інтегрується у сучасний соціокультурний простір, що сприяє формуванню новітнього культурного нарративу. Через його присутність у

різних медіа та платформах, таких як соціальні мережі, він залучає широку аудиторію і сприяє культурному діалогу.

Глибокий аналіз зразків петриківського розпису в соціальних мережах виявив його високу популярність та варіативність використання. Це підтверджує зростаючу зацікавленість до цього виду мистецтва, а також його значення в контексті глобалізації та міжкультурної взаємодії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Афанасьєв, Ю. "Етнодизайн у контексті націєтворення та глобалізації." *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку* 19 (2) (2013): 143-147.
2. Берченко, Є. Настінне малювання українських хат та господарських будівель при них. Зошит 1. Дніпропетровщини. Харків–Київ: Держвидав України, 1930. 41 с.
3. Біловицька Н. Петриківський розпис – у списку ЮНЕСКО: віднині унікальне українське малярство має статус нематеріальної культурної спадщини людства /Наталія Біловицька. *Урядовий кур'єр*. 2013. 12 грудня. С. 1–6.
4. Бутник-Сиверский Б. Народные украинские рисунки / Б. Бутник-Сиверский. Москва : Советский художник, 1971. 192 с.
5. Виставка українського народного мистецтва: короткий путівник / вст. ст. А. Хвилі. Київ, 1936. 44 с.
6. Виставка «Петриківський розпис – кольори життя» відкрита у Києві. (2023, 12 грудня). Газета Асоціації фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області. URL: <https://gazeta-fp.com.ua/news/vistavka-petriktivskij-rozpis-kolori-zhittya-trivae-u-kiievi> (дата звернення: 03.04.2024)
7. Гагенмейстер В. *Стінні розписи на Поділлію*. - К.-П., 1927.
8. Гарькова Т. Історичні витоки петриківського декоративного розпису /Т. Гарькава // *Грані*. 2017. Т. 20, № 4. С. 53–57.
9. Гарькова Т. Петриківський декоративний розпис: [каталог виставки]. Дніпропетровськ: [б. и.], 2006. 17 с.
10. Глухенька, Н. *Виставка народного орнаменту Дніпропетровщини*. Народна творчість та етнографія. 1957. № 3. С. 172–174.

11. Глухенька, Н. *Петриківський декоративний розпис*. Народна творчість та етнографія. 1957. № 2. С. 94–102.
12. Глухенька, Н. *Петриківські декоративні розписи*. Київ: Мистецтво, 1965. 64 с.
13. Глухенька, Н. *Петриківські майстри декоративного розпису*. Київ: Держ. вид-во образотвор. мистецтва і муз. літ. УРСР, 1959. 23 с.
14. Глухенька, Н. *Сучасний петриківський стінопис*. Народна творчість та етнографія. 1963. № 4. С. 79–81.
15. Глухенькая Н. Петриковка / Авт. вст. ст. Н. Глухенькая. Днепропетровск: Промінь, 1975. 25 с.
16. Глухенькая, Н. *Применение украинского орнамента с. Петриковки в художественной промышленности: Автореф. дисс. ... канд. искусствоведения: 17.00.05*. Київ: Секция общественных наук Академии наук УССР, 1964. 16 с.
17. Глущенко П.: Альбом / упорядник і авт. вст. ст. Б. Бутник-Сіверський. Київ: Мистецтво, 1977. 76 с.
18. Гончаренко Д. Перформанс-арт як явище культури постмодернізму / Д. Гончаренко. Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки. 2013. Вип. 5. С. 333–337.
19. Евенбах Е. Акварелі [Копії орнаментів стінопису с. Петриківка]. Архів ДІМ. Відділ «Виставковий». Фондова група «Етнографія»: Э-2024, 2041, 2102, 2105, 2117, 2129, 2135, 2156, 2158, 2159, 2184, 2194, 2418, 3212/1, 3212/7, 3212/8, КП-33523, КП-33534, КП-138540, КП-138541, КП-138545, КП-138547, КП-138548, КП-138584, [1913]. 23 арк.
20. Євсєєва Г. П. Петриківський розпис – перлина народного мистецтва світового рівня / Г. П. Євсєєва. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2013. № 11. С. 55–58.

21. Ігор Лісний - Петриківка. *Петриківка*. URL: <https://petrykivka.dp.ua/lisnih/> (дата звернення: 13.02.2024).
22. Кара-Васильєва, Т. *Нові підходи до історії українського мистецтва ХХ сторіччя*. МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. 2006. Вип. 3. С. 145–165.
23. Кара-Васильєва, Т. *Станкове малювання*. У: Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. Т. 4: Народне мистецтво та художні промисли ХХ століття [голов. ред. Г. Скрипник]. Київ: НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2011. 512 с.
24. Кошеля О. Застосування традиційного петриківського розпису в різних галузях художньої промисловості (на прикладі робіт Марфи Тимченко та інших випускників школи декоративного малювання) / О. Кошеля. *Українське мистецтвознавство : матеріали, дослідження, рецензії*. 2011. Вип. 11. С.41–46.
25. Коценко О. Замилувала Петриківка світ: петриківський розпис як складову українського народного малярства включено до Списку нематеріальної культурної спадщини людства / О. Коценко. *Сільські вісті*. 2013. 20 грудня. С. 5.
26. Кржемінський К. Стінні розписи на Уманщині: мотиви орнаменту / Кость Кржемінський. [Кам'янець на Поділлі] : Кам'янська художньо-промислова професійна школа, 1927. 68 с.
27. Лампека М. Петриківська орнаментика на київській порцеляні / М. Лампека. *Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки*. 2013. Вип.5. С. 272–279.
28. Лачко О. Трансформація постмодерністських арт-практик в сучасній українській театральній культурі / О. Ю. Лачко. *Історическіє, філософськіє, політическіє і юридическіє науки, культурологія і*

- искусствоведение. Вопросы теории и практики.* 2015. № 8–3 (58). С. 123–127.
29. Левитська, Л. *Селянський стінний розпис на Поділлі (Зіньківський та Солобковецький р.)*. Київ: Вид. Київського краєвого сільгосп. Музею та П.П.П. виставки, 1928. 38 с.
30. Левун Н. Дослідження термінології художнього розпису в контексті української термінології й мистецтвознавчої генези / Н. Левун, Ю. Рисіч. *Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки* / заг. ред. П. І. Білоусенко. 2002. № 2. С. 89–95.
31. Мишківська, Т. Настінні розписи у містечку Козині на Білоцерківщині. *Хроніка археології та мистецтва*. Київ, 1930. Т. 1. С. 41–47.
32. Музей мистецтва. (2017). Петриківка: душа України. Взято з MutualArt. URL: <https://www.mutualart.com/Exhibition/Petrykivka--The-Soul-of-Ukraine/610D5DD3DDE079BB> (дата звернення: 08.04.2024).
33. Нагай Г. В. Декоративні розписи / Г. В. Нагай. *Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва* / М-во вищ. та серед. спец. освіти УРСР, Львів. держ. ін-т приклад. та декорат. мистец.; [редкол.: П. М. Жолтовський, Ю. П. Лащук, О. О. Чарновський]. Л., 1969. С. 183–186.
34. Настінні розписи Дніпропетровської області 1911–1935 рр. (Петриківка, Новомосковськ): Відділ охорони пам'ятників архітектури. Ф. 1445. Зк. № 1600–1698. Від 9.11.1948.
35. Петриківка : альбом / вст. ст. С. Бурлакова; передм. А. Пікуша та Л. Тверської. Дніпропетровськ: «Дніпрокнига», 2011. 232 с.
36. Петриківський декоративний розпис: = Петриковская декоративная роспись: кат. приват. колекції Наталії Тігіпко / [упоряд. і вступ Л. Тверська]. Київ : АДФ-Україна, 2012. 279 с.

37. Петриківський розпис: = Petrykivsky painting: [книга-альбом: колекція Нац. музею укр. нар. декор. мистецтва] / [авт. тексту, упоряд. О. Шестакова; авт.передм. А. Вялець; фот. С. Вовк]. Київ : Мистецтво, 2015. 239 с.
38. Петриківські розписи: альбом / авт. і упоряд. Н. О. Глухенька. Київ: Мистецтво, 1973. 69 с.
39. Пчілка, О. Українське селянське малювання на стінах. *Записки Історикофілологічного відділу ВУАН (Відбиток).*-К (1929).
40. Рацибарська Ю. Петриківський розпис: яскраві квіти на темному тлі / Юлія Рацибарська. *Українська культура: Культурно-освітній та літературно-мистецький ілюстрований журнал.* 2014. № 4. С. 6–11.
41. Селівачов М. Нев'януча творчість [до 85-річчя петриківських майстрів Надії Білокінь і Оришки Пилипенко] / М. Селівачов. *Образотворче мистецтво.* 1979. № 2. С. 33.
42. Селівачов М. Р. Народне декоративне мистецтво. Художні промисли / М. Р. Селівачов. *Історія української культури : у 5 т. Т. 4. Кн. 2. Українська культура XIX століття.* Київ : Наукова думка, 2005. С. 1153–1231.
43. Сліпченко К. «Петриківку» пропонують зробити головним елементом дизайну «Євробачення-2017» / Катерина Сліпченко. *Zaxid. Net* / URL: https://zaxid.net/petrikivku_proponuyut_zrobiti_golovnim_elementom_dizaynu_uevrobachennya2017_n1393593 (дата звернення: 08.04.2024)
44. Смолій Ю. Петриківське малювання: народна й мистецтвознавча термінологія / Ю. Смолій. *Проблеми українського термінологічного словникарства в мистецтвознавстві й етнології : наук. зб. пам'яті Миколи Трохименка. Том 1 / відп. ред. М. Селівачов.* Київ: Редакція вісника «Ант», 2002. 264 с.
45. Смолій Ю. Хатнє малювання / Ю. Смолій, Н. Студинець. *Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. Т. 4: Народне мистецтво та*

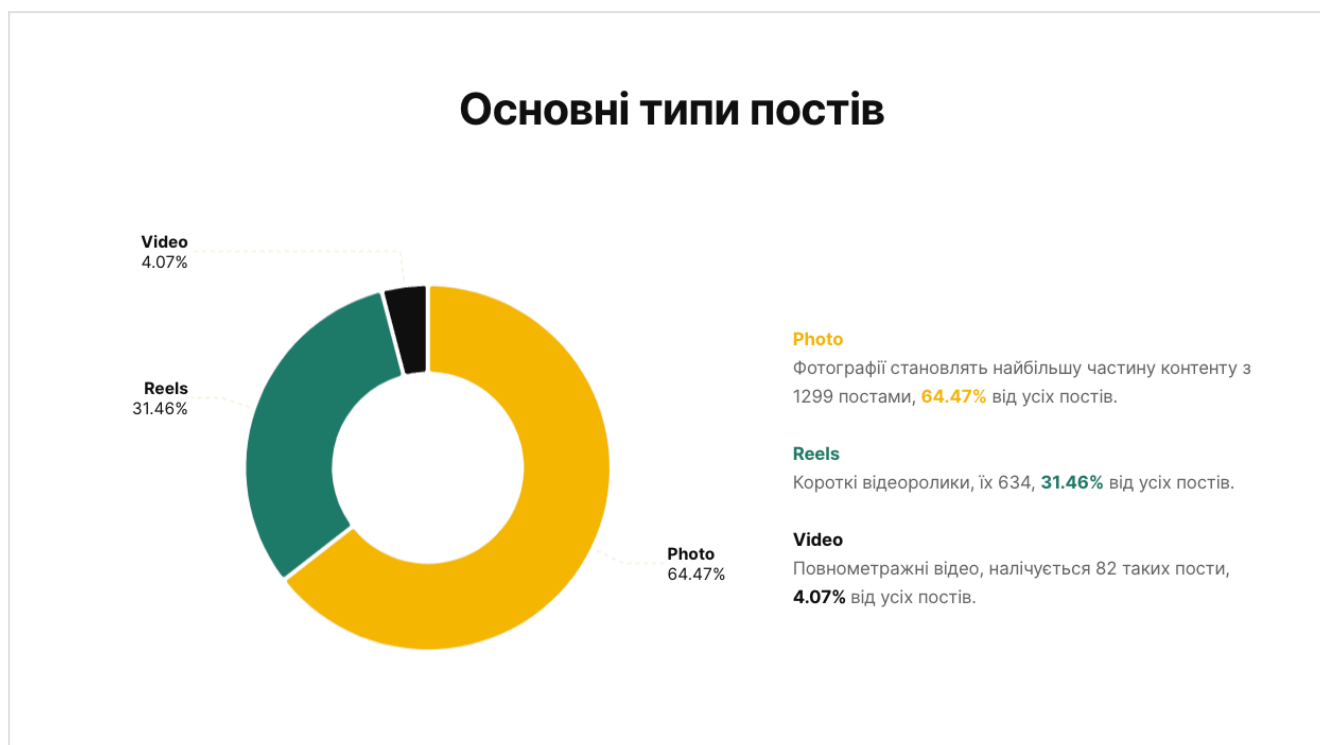
- художні промисли ХХ століття / [Гол. ред. Г. Скрипник]; НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2011. 512 с.
46. Стойкевич О. Декоративні розписи народних майстрів села Петриківки (короткий реферат) / О. Стойкевич // Відділ рукописів ІМФЕ НАН України. Ф. 14-2. Од. зб. 178. Арк.13 [1954].
47. Твердохліб В. У Києві відкриється виставка картин, в яких поєднані букви вірменської абетки і петриківський розпис. *TyKyiv - голос твого міста*. URL: <https://tykyiv.com/news/u-kiievi-vidkrietsia-vistavka-kartin-v-iakikh-poiednani-bukvi-virmenskoyi-abetki-i-petrikivskii-rozpis/> (дата звернення: 02.06.2024).
48. Теміров, Б. "Використання поняття «соціокультурний простір» у публічному полі." *Збірники наукових праць професорсько-викладацького складу ДонНУ імені Василя Стуса*. (2019): 100-101.
49. Тимченко М. : Альбом / упорядник і авт. вст. ст. Б. Бутник-Сіверський. Київ : Мистецтво, 1974. 97 с.
50. Українське народне декоративне мистецтво: Різьба та розпис / упоряд. та авт. передмови В. Нагай. Київ, 1962. 150 с.
51. Український народний декоративний розпис: комплект листівок / вступ. ст. В. Нагай. Київ : Держ. вид. образотвор. мистецтва і муз. літ. УРСР, 1959. 28 с.
52. Українські народні декоративні розписи: альбом / уклад. В. Г. Нагай. Київ : Мистецтво, 1968. 60 с., іл.
53. Хороша ідея: проєкт з картин українських художників, які можна розписувати власноруч - Українки. *Українки*. URL: <https://ukrainky.com.ua/horosha-ideya-proyekt-z-kartyn-ukrayinskyh-hudozhnykiv-yaki-mozhna-rozypsuvaty-vlasnoruch/> (дата звернення: 10.04.2024).

54. Центр народного мистецтва «Петриківка» = Folk art centre «Petrykivka»: альбом / [редк. Г. Ф. Губанова та ін.]. Дніпропетровськ : Дніпрокнига, 2011. 227 с.
55. Широцький, К. *Очерки по истории декоративного искусства Украины. I. Художественное убранство дома в прошлом и настоящем.* Київ: Тип-фія «С. В. Кульженко», 1914. 141 с.
56. Щепотьєва, М. *Розписи хат в с. Ходоровцях на Кам'яниччині.* Київ: Вид. Всеукраїнської Академії наук, 1928. 30 с.
57. Яворницький Д. І. Запорожжя в залишках старовини і переказах народу /Д. І. Яворницький. Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2005. Ч. II. 401 с.
58. An exhibition dedicated to Ukrainian intangible cultural heritage has opened in a Norway. *Odessa Journal | Main.* URL: <https://odessa-journal.com/an-exhibition-dedicated-to-ukrainian-intangible-cultural-heritage-has-opened-in-a-norway> (дата звернення: 31.03.2024).
59. Beaulieu A. Research Note: From co-location to co-presence: Shifts in the use of ethnography for the study of knowledge. *Social Studies of Science.* 2010. Т. 40, № 3. С. 453–470. URL: <https://doi.org/10.1177/0306312709359219> (дата звернення: 02.02.2024).
60. Coleman, E. G. "Ethnographic Approaches to Digital Media." *Annual Review of Anthropology*, Vol. 39 (2010), pp. 487-505.
61. Family Ties - Artinrug. *Artinrug.* URL: <https://artinrug.com/family-ties/> (дата звернення: 10.04.2024).
62. Grijalva, Daniela Paredes. "Paper, Pen and Today's Communication Platforms." *SOJOURN: Journal of Social Issues in Southeast Asia* 36.2 (2021): 376-385.
63. Hampton, K. N. "Studying the Digital: Directions and Challenges for Digital Methods." *Annual Review of Sociology*, Vol. 43 (2017), pp. 167-188.

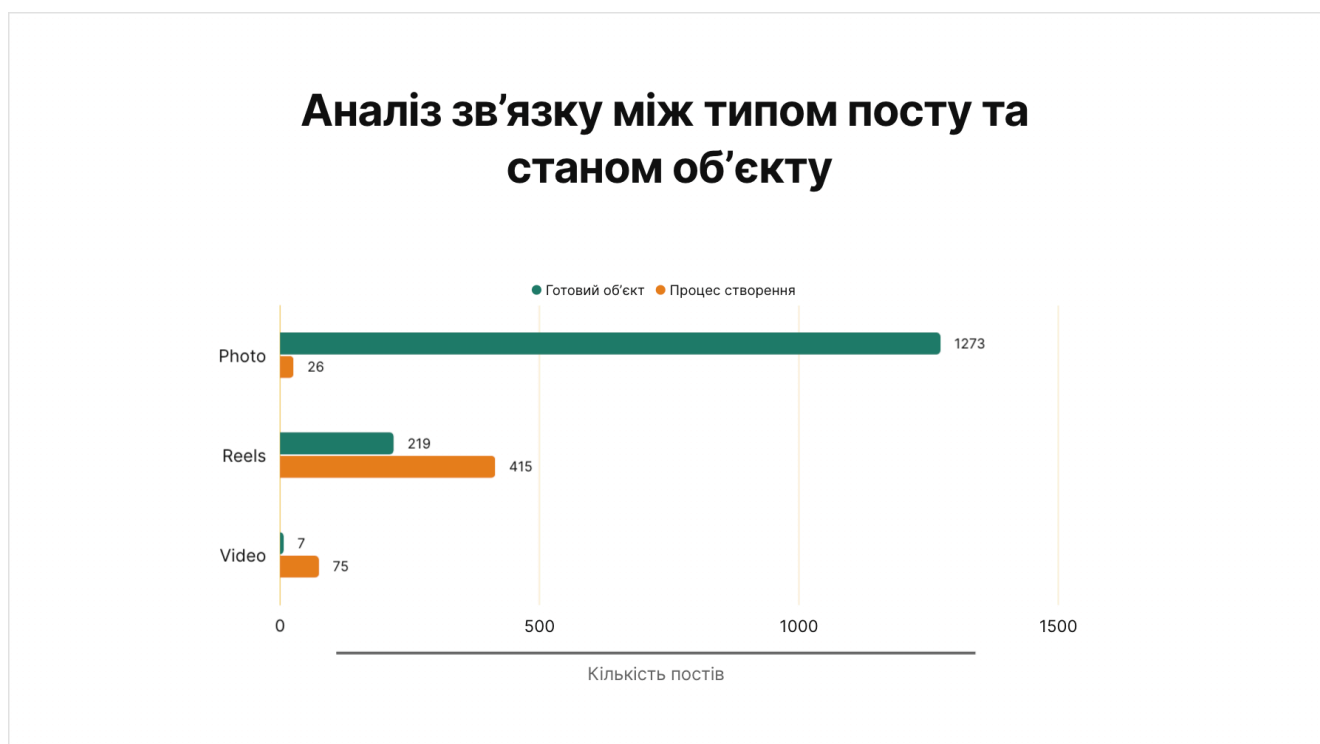
64. Mittleman B. Petrykivka Hedgehogs. *Nanovic Institute*.
URL: <https://nanovic.nd.edu/features/petrykivka-hedgehogs/> (дата звернення: 12.04.2024).
65. PETRYKIVKA art exhibition by Kateryna Kryvolap. *Best Price Tickets | Buy & Sell Event Tickets Online*. URL: <https://geotickets.tv/events/petrykivka> (дата звернення: 08.04.2024).
66. Tolbert, J. A., & Johnson, E. D. M. "Digital Folkloristics: Text, Ethnography, and Interdisciplinarity." *Western Folklore*, Vol. 78, No. 4 (Fall 2019), pp. 327-356.
67. UNESCO headquarters in Paris to put Petrykivka paintings on display - May. 21, 2013. *Kyiv Post*.
URL: <https://archive.kyivpost.com/article/content/lifestyle/unesco-headquarters-in-paris-to-put-petrykivka-paintings-on-display-324630.html> (дата звернення: 10.04.2024).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Додаток 2

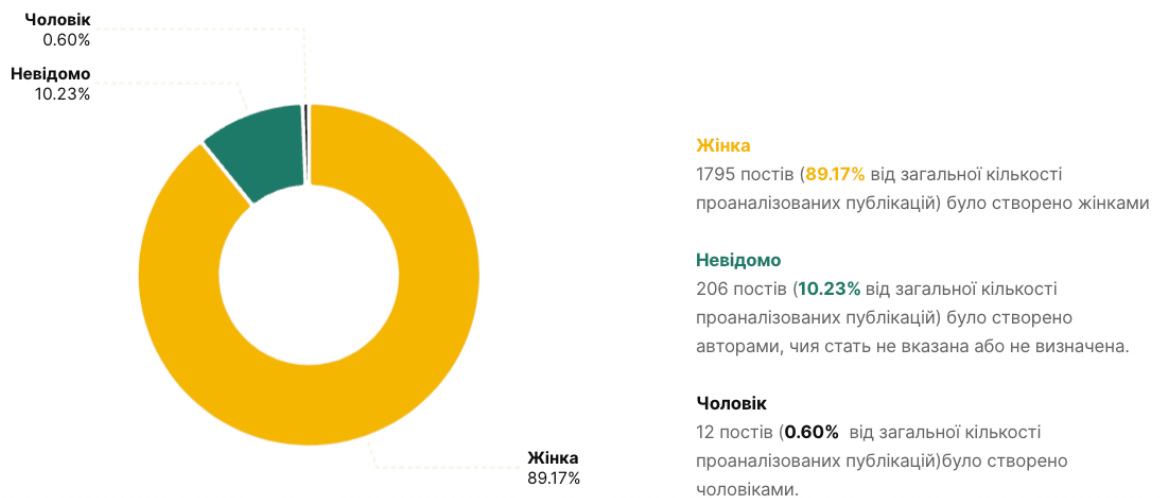
Додаток 3

Аналіз залученості для об'єднаних типів контенту «Reels/Video» порівняно з «Photo»

Додаток 4

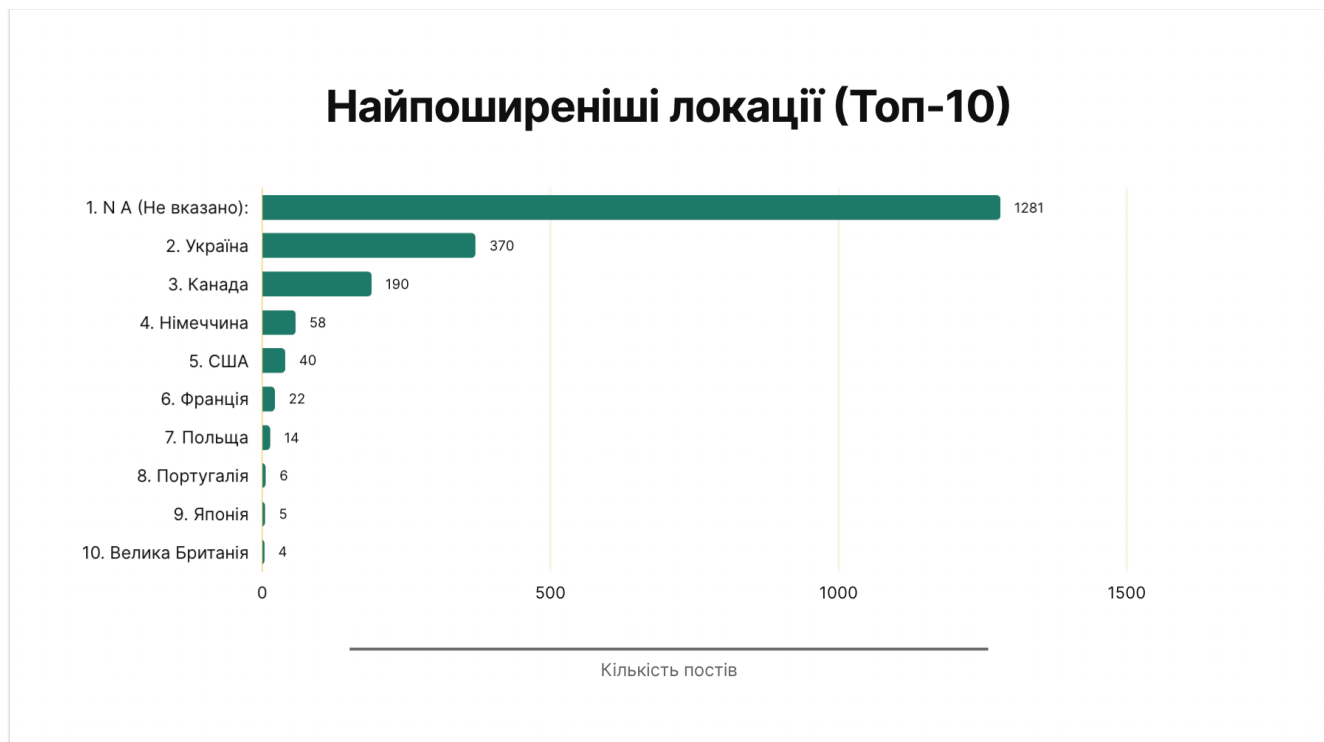
Демографічний аналіз авторів

Додаток 5

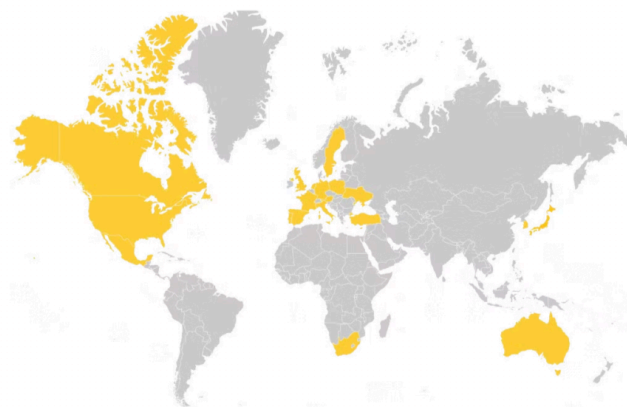

Додаток 6

Додаток 7

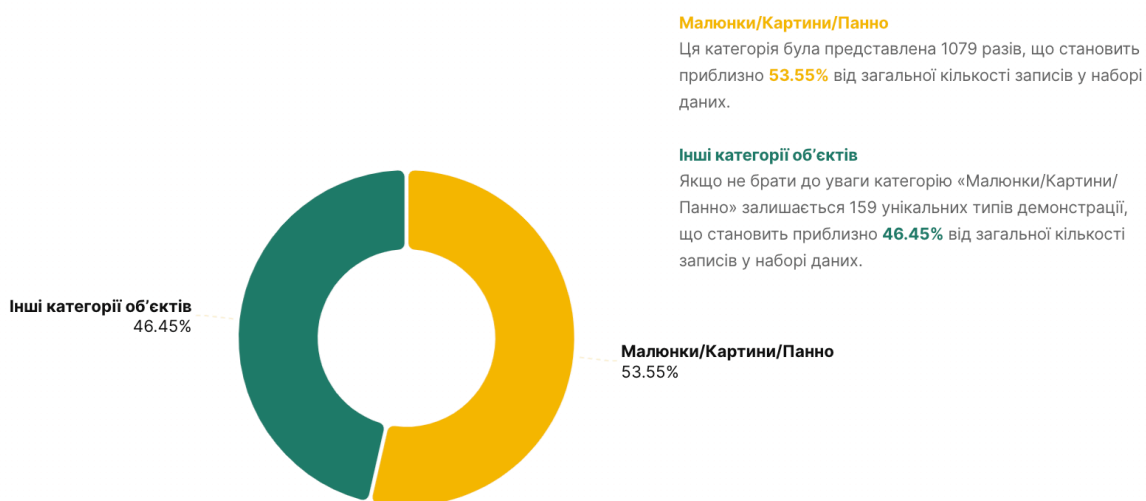
Географічне охоплення

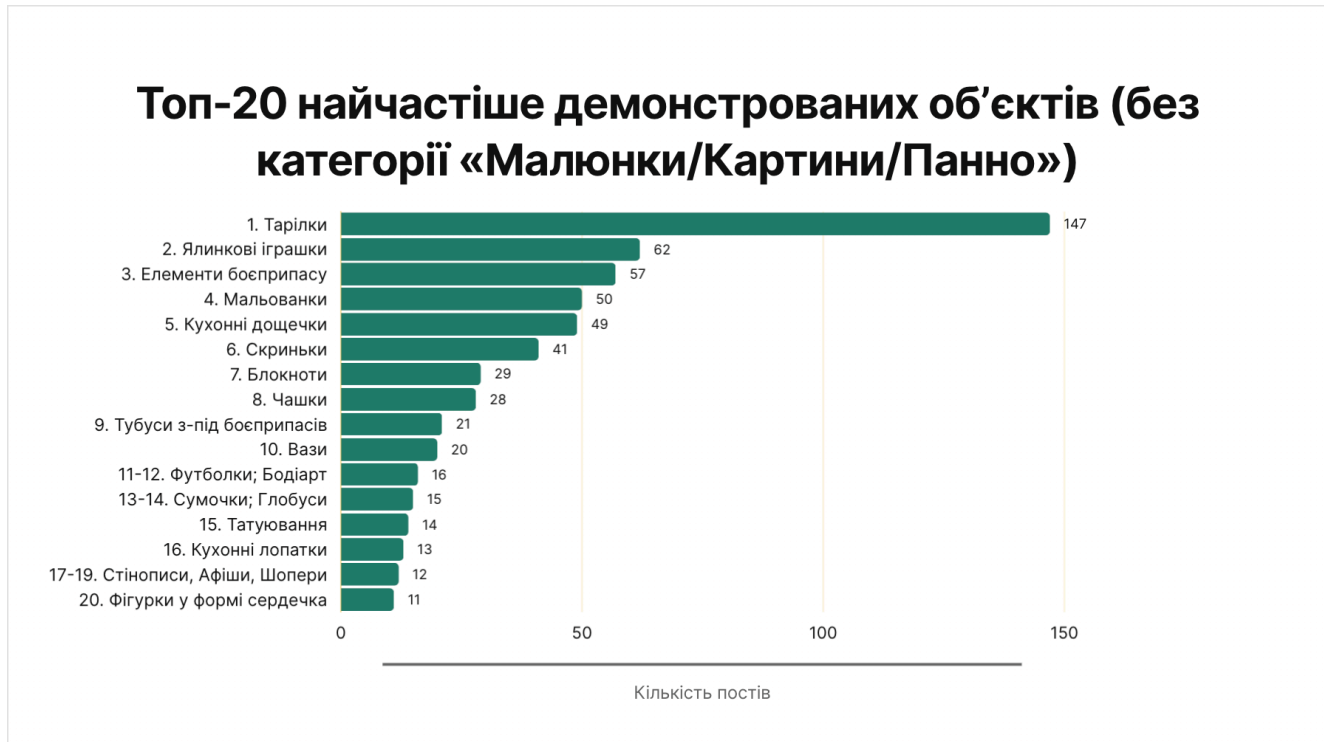
Пости про петриківський розпис охоплюють **п'ять континентів**.
Це включає **Європу, Північну Америку, Азію, Австралію та Африку**.
Загальна кількість унікальних локацій: **23**

Додаток 8

Аналіз об'єктів демонстрації

Додаток 9

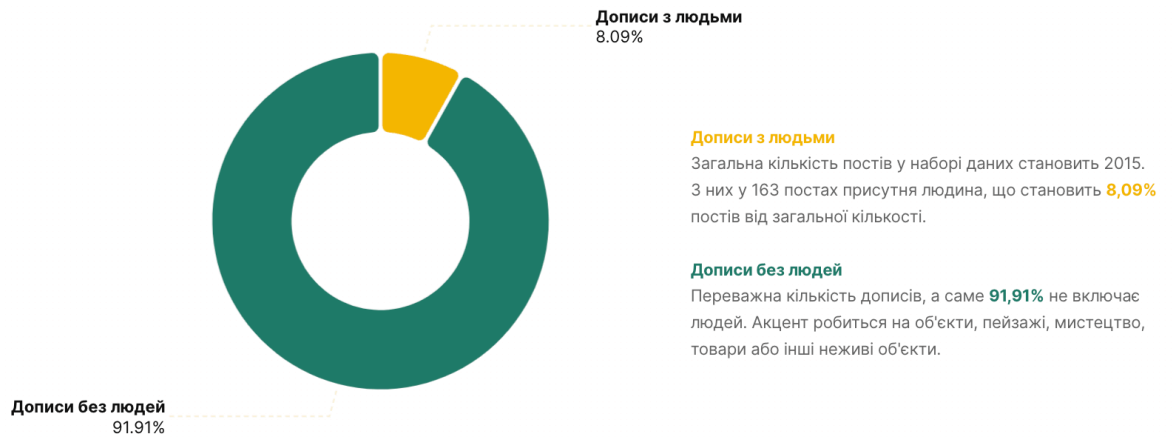

Додаток 10

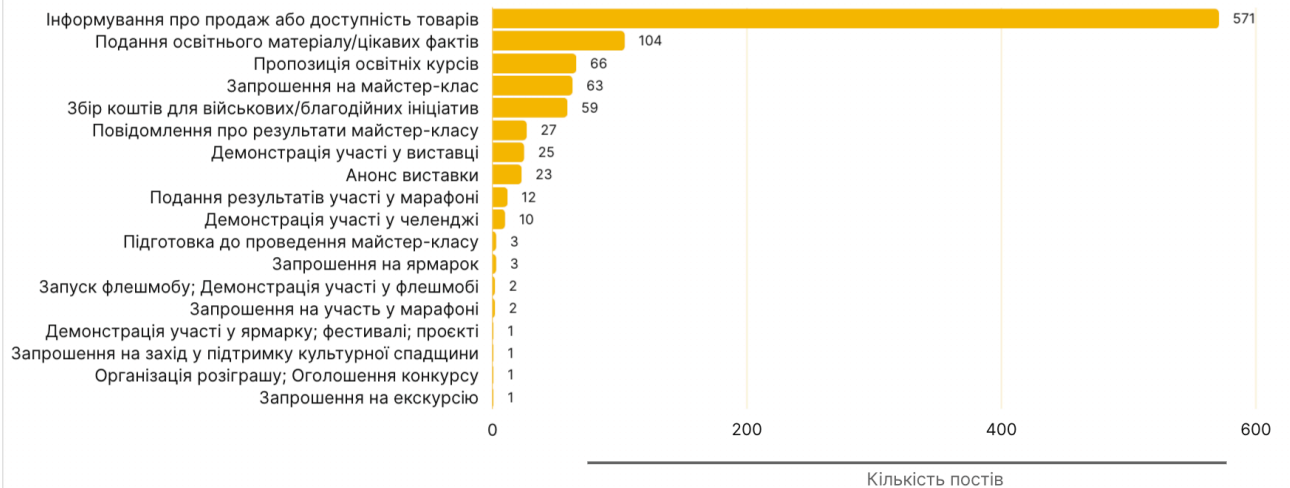
Додаток 11

Аналіз кількості постів з людьми в контексті загальної кількості постів

Додаток 12

Аналіз цілей публікацій (без врахування «Демонстрація об'єкту/навички», що присутня у 100%)

Додаток 13

<https://airtable.com/appdy3lY4atbET7C3/shrma0KbneBnjVyRF> - база даних, де каталогізовано та охарактеризовано 2015 найпопулярніших дописів петриківського розпису на платформі Instagram.